

GONDOLAT- FÜZÉR

ABSZTRAKTOK 2022

Válogatás a
Baptista Egyházi
Szociális Módszertani Központ
szakmai rendezvényeinek
előadásaiból

Filadelfia Integrált Szociális Intézmény
Baptista Egyházi Szociális Módszertani Központ

GONDOLATFÜZÉR

ABSZTRAKTOK 2022

Válogatás a Baptista Egyházi
Szociális Módszertani Központ
szakmai rendezvényeinek előadásából

GONDOLAT- FÜZÉR

ABSZTRAKTOK 2022

Válogatás a Baptista Egyházi
Szociális Módszertani Központ
szakmai rendezvényeinek előadásaiából

Szerkesztette:
Szirtes-Tankó Tünde

Baptista Egyházi Szociális
Módszertani Központ

Budapest
2023

A füzetet a Filadelfia Integrált Szociális Intézmény Baptista Egyházi Szociális Módszertani Központja gondozta.

A kiadóról

Miniszteri kijelölés alapján a kiskőrösi Filadelfia Integrált Szociális Intézmény szervezeti keretei között 2017 elején, budapesti székhelyen kezdte meg működését a Baptista Egyházi Szociális Módszertani Központ. A szociális módszertan fő feladata, hogy a szociális szolgáltatások működéséhez szakmai támogatást nyújtson, javítsa a szolgáltatások minőségét. Az egyházi fenntartásból fakadó összetett feladat, hogy segítse a szolgáltatások egyházi, keresztyén értékrend alapján történő működését. Jelenleg 12 baptista belső egyházi jogi személy fenntartó működik szociális területen. Az intézményekben mintegy 2500 munkavállaló dolgozik, akik naponta több mint 25 ezer ellátott életét segítik különféle formákban. A szolgáltatások köre az ellátások szinte teljes spektrumát felöleli, a házi segítségnyújtástól, pszichiátriai és szenvedélybetegség és idősek ellátásán át, a családi bölcsődéig és nevelőszülői hálózatokig. A baptista szociális szolgáltatások csaknem minden vármegyében jelen vannak, a legtöbb a Közép-magyarországi Régió és Kelet-Magyarország területén.

Első könyvünk, amely 2021-ben jelent meg, a támogatott lakhatás szolgáltatásról szól. Egy év elteltével útjára bocsátottuk második tanulmánykötetünket, ezúttal a nappali szociális szolgáltatások témájában. Bár ez a szolgáltatás alapvető a szociális szolgáltatások rendszerében, a hazai szakirodalom alig foglalkozik vele. Célunk, hogy a jövőben is megjelentetessünk hiánypótló szakmai kiadványokat.

Honlapcímünk: szocialismodszeran.hu

© Filadelfia Integrált Szociális Intézmény

© Szerzők, szerkesztők

Digitális változat: ISBN 978-615-01-7230-9 [PDF]

Felelős kiadó: Opauszkó György, a FISZI vezetője

Borító és tördelés: Sinka Csaba (Grafikrea Design)

Tartalom

Előszó	8
--------------	---

Újra együtt! Baptista Országos Szociális Vezetői Konferencia, 2022. március 31. – 2022. április 1.

Program.....	11
--------------	----

Varga László Ottó

Gyülekezet alapú szeretetszolgálat.....	13
---	----

Dr. Simon Attila István

A szociális területen elért eredmények bemutatása	15
---	----

Dr. Andráczi-Tóth Veronika

Aktualitások.....	17
-------------------	----

Sörös Iván

A társadalmi felzárkózási stratégia következő tíz éve	19
---	----

Dr. Nyitrai Imre

A vezetőképzés országos tapasztalatai	21
---	----

Dr. Czibere Károly

Az egyházi szerepvállalás a szociális területen	23
---	----

Dr. Heidl Beáta

Újdonságok, fejlesztések és változások a Baptista Szeretetszolgálat Országos Szociális Segítő Központ és a RESZIK Tábita ellátásaiban	25
---	----

Hajdu Julianna

Újdonságok, fejlesztések, változások	27
--	----

De Coll Ágnes

Újdonságok a Baptista Szeretetszolgálat emberkereskedelem elleni munkájában	29
---	----

Dr. Kellermann Dániel	
Benita Adatközpont működése	31
Mile Ferenc	
Fejlesztések, stratégiai irányok 2020–2025	34
Dr. Steiner József	
„Egy-ház, ahol dolgozom” - identitásunk, értékeink, motivációink	35
Kiss Péter	
A szociális terület szabályozása az egyházban	36
Serafin József	
A baptista egyházi szociális szolgáltatások rendszere	38

Támogatott Lakhatás Országos Szakmai Műhely, 2022. április 7.

Program	41
Dr. Vajda Kinga	
Az aktív idősödés jelentősége és lehetőségei a minél hosszabb, biztonságos, megszokott környezetben történő idősödés szempontjából.....	44
Mátyus Orsolya	
Gondoskodó és fenntartható építészet.....	44
Rónai Balázs	
Mire jó az okosotthon?.....	45
Cserbán Józsefné	
Digitális megoldások a szociális gondozás területén	47

Támogatott Lakhatás Országos Szakmai Műhely, 2022. szeptember 14.

Program.....	50
<i>Kerékgyártóné Kiss Ilona</i>	
Segítséggel Élők Alapítványa által fenntartott intézmények bemutatása	51
<i>Gacsalné Kun Éva</i>	
Szolgáltatási elemek több szempontú megközelítése	53
<i>Pető Zsuzsa</i>	
A Kézen Fogva Támogatott Lakhatás Hálózat Szociális Intézmény működése komplex szakmai környezetben.....	55
<i>Bálint Balázs</i>	
Támogatott lakhatás alapszolgáltatásokon keresztül biztosított szolgáltatásokkal.....	57
<i>Bódy Éva</i>	
Elemek és értelmezések	60

Támogatott Lakhatás Országos Szakmai Konferencia, 2022. november 17–18.

Program.....	62
<i>Dr. Andráczi-Tóth Veronika</i>	
Aktualitások, változások.....	64
<i>Erdős Eszter</i>	
„Válaszd hát az életet” (5Móz 30,19) A Református Drogmisszió bemutatása	66

Bódy Éva – Galambos Katalin

Reziliencia – a válság kihívás a fejlődésre 68

Bódy Éva

Támogatott lakhatás GYIK 70

Sípos Ilona

„Így élünk mi...” Az Élim Evangélikus Szeretetotthon
támogatott lakhatásaiban élők mindennapjainak bemutatása 71

Dr. Czibere Károly

A gondoskodási felelősség a szociális törvény
2022. évi módosításában 74

Galambos Katalin

Játék (?) a szimbólumokkal 76

Előszó

A szociális módszertani tevékenység – a szakmai programok véleményezésén és az ellenőrzések elvégzésén túl is – igen összetett, szerteágazó. Egyik lényeges elemének tartjuk a különféle tematikájú, kisebb-nagyobb rendezvények szervezését, lebonyolítását, melyeknek nagy szerepük van az információáramlásban, a kapcsolatépítésben, a szakmai identitás erősítésében. A COVID-járvány ugyan kisebb számú és online összejövetelekre korlátozta a tevékenységünket, a szakmai közösségépítés a pandémia elmúltával újra meghatározó szerepet kapott a munkánkban. Éves szinten általában 2-3 nagyobb és számos kisebb szakmai eseményt szervezünk, különféle célcsoportok számára, pl. vezetőknek, szakembereknek, ellátottnak, hallgatóknak. Kiemelt rendezvényünk az éves vezetői konferencia, ahol valamennyi baptista egyházi szolgáltatás jelen van, és az országos TL konferenciánk, amit hagyományosan minden év novemberében szervezünk. A támogatott lakhatás területén a baptista fenntartói körből kilépve, országos szinten igyekszünk elérni és összefogni az ebben a szolgáltatási formában működő szolgáltatókat.

Törekszünk arra, hogy eseményeink tartalma fontos és aktuális témákat érintsen. Ezekhez igyekszünk olyan előadókat megnyerni, akik a téma neves szakértői, a témákat módszertanilag sokszínűen körüljárni (kerekasztal-beszélgetések, szekciók, world-café stb.), és ahol lehet, új és humoros elemekkel kiegészíteni a komoly tartalmat. Odafigyelünk, hogy mindehhez megfelelő legyen a helyszín, és az anyagi hozzájárulás mértéke minél több szakember jelenlétét lehetővé tegye. Összegezve, sok időt és energiát fektetünk alkalmaink megfelelő előkészítésébe és lebonyolításába.

A rendezvényeinken megjelentek létszámából és a visszajelzésekből úgy látjuk, hogy az elhangzottak iránt jelentős az érdeklődés, ennél fogva, lehetőségeink szerint, az előadások prezentációit vagy a hangfelvételeit, az előadók beleegyezésével, a honlapunkon is közzétesszük.

2022-ben fogalmazódott meg a gondolat, hogy a baptista fenntartók, szolgáltatók, és különösen a módszertan által szervezett eseményeket leg-

alább részben megőrizzük írásos formában is. Ehhez nagyjából megfelelő keretnek találtuk a tudományos konferenciákon bevett absztraktfüzeteket, absztraktköteteket. 2023-ban újtára bocsátjuk tehát új kiadványunkat, a *Gondolatfüzért*, amely a 2022-es szakmai konferenciáinkon, rendezvényeinken elhangzottak összefoglalóit tartalmazza – válogatva, de teljességre törekedve –, és amelyet éves periodikájú sorozatnak gondolunk el.

Budapest, 2023. február

Szirtes-Tankó Tünde és Serafin József

BAPTISTA ORSZÁGOS SZOCIÁLIS VEZETŐI KONFERENCIA

ÚJRA EGYÜTT!

ÚJDONSÁGOK, FEJLESZTÉSEK, VÁLTOZÁSOK

"A SZEGÉNYEK MINDIG VELETEK LESZNEK" (MK 14:7)

2022. 03. 31. - 04. 1.
CSÜTÖRTÖK, PÉNTEK

GRANADA HOTEL
KECSKEMÉT, HARMÓNIA U. 12.

BŐVEBB INFORMÁCIÓ ÉS REGISZTRÁCIÓ A [SZOCIALISMODSZERTAN.HU](https://szocialismodszerteran.hu) OLDALON

BAPTISTA EGYHÁZI SZOCIÁLIS MÓDSZERTANI KÖZPONT

Újra együtt!

Baptista Országos Szociális Vezetői Konferencia

2022. március 31. – 2022. április 1.

Granada Konferencia, Wellness és Sport Hotel, Kecskemét

Program

2022. március 31. (csütörtök)

- 10:00 Igei bevezető – *Papp János egyházelnök, MBE*
- 10:10 Köszöntő: gyülekezet alapú szeretetszolgálat – *Varga László Ottó főtitkár, MBE*
- 10:20 Köszöntő: eredmények a szociális ágazatban – *dr. Simon Attila István szociális ügyekért felelős helyettes államtitkár, EMMI*
- 10:40 Aktualitások – *dr. Andráczi-Tóth Veronika főosztályvezető, EMMI*
- 11:10 A társadalmi felzárkózási stratégia következő tíz éve – *Sörös Iván főosztályvezető, Belügyminisztérium*
- 11:30 SZÜNET
- 11:50 A Slachta Margit Nemzeti Szociálpolitikai Intézet kulcsszakértőinek bemutatása – *Kun Gábor módszertani igazgató, SMNSZI*
- 12:20 A vezetőképzés tapasztalatai – *dr. Nyitrai Imre oktató, SE EMK*
- 12:50 EBÉD
- 14:30 Intézmény és lelkesedés – *Durkó István misszióigazgató, MBE*
- 15:00 Az egyházi szerepvállalás a szociális területen – *dr. Czibere Károly c. egyetemi tanár Károli Gáspár Református Egyetem*
- 15:30 Újdonságok, fejlesztések, változások (*dr. Heidl Beáta – RESZIK, Tábita; Hajdu Julianna – Sorsfordító; Horváth Sándor képzés*)
- 16:00 SZÜNET
- 16:20 BapTee – World Café
- Egy-ház, ahol dolgozom – Identitás, értékek, motiváció – *dr. Steiner József teológiai professzor*
- Képzések – *Serafin József módszertani vezető*
- Önkéntesség – *Kereskedő Emőke önkéntes koordinátor*

Vezetői dilemmák – *Opauszki György intézményvezető, FISZI*

Baptista fenntartású intézmények specialitásai – *Mészáros Kornél szociális koordinátor, MBE*

Reklám, települések, kapcsolatok – *Benedek Dávid marketing igazgató, BTESZ*

17:45 Drónfotó

18:00 VACSORA

2022. április 1.

9:00 Lelki ébresztő – *Mészáros Kornél lelkipásztor/szociális koordinátor, MBE*

9:20 Összefoglalók – *BapTee*

9:55 Újdonságok, fejlesztések, változások (*De Coll Ágnes – BSZ; dr. Kellermann Dániel – Benita; Mile Ferenc – BTESZ; dr. Steiner József BHD képzés*)

10:15 Szupervízió (*Marton Krisztina, Hajdu Julianna*)

10:25 SZÜNET

10:45 Egy atipikus szociálpolitikus – *Beszélgetés Vecsei Miklóssal, miniszterelnöki biztossal, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat alelnökével*

11:45 Ellátotti kerekasztal (vezeti *Grezsza-Klein Marianna, Sorsfordító*)

12:15 Szabályozások – *Kiss Péter operatív igazgató, MBE*

12:30 Az egyházi belső ellenőrzés tapasztalatai – *Varjú Lajos csoportvezető, EBECs*

12:40 Módszertan múlt és jövő – *Serafin József módszertani vezető*

13:00 EBÉD

Gyülekezet alapú szeretetszolgálat

Varga László Ottó

főtitkár, Magyarországi Baptista Egyház

Az előadás vázlatosan áttekinti a gyülekezet alapú szeretetszolgálat sajátosságait. Célja, hogy gondolatébresztőként felvessen néhány szempontot, amelyek egyedi vonásokkal gazdagítják a szociális szolgálatot, ha azt egyházi kereteken belül végzik.

A felvetett szempontok az alábbiak:

- Az egyház küldetése, hogy megértve a világot, érthetően adja tovább Krisztus üzenetét.
- A világ a szociális szolgálaton keresztül válik elviselhetővé.
- A világ a szociális szolgálat révén érzékeli hitelesnek az egyházat.
- Ezért a szociális szolgálat híd Krisztushoz.
- Az emberi erőforrásról gyakran kiderül, hogy kevés – szükséges a természetfeletti támogatás.
- A kereszténység – Krisztus példáját követve – holisztikus szemlélettel közelít az emberhez.
- Célja, hogy az egész embert (test, lélek, szellem) átformáló változásra ösztönözze, végső soron Krisztus áldozatának elfogadására.
- A hiteles evilági, földi szolgálat fontos eszköze annak, hogy az egyház Isten szeretetére, örökkévalóságára tudjon rámutatni (alapüzenet).
- A gyülekezeti szeretetszolgálatot Krisztus többféleképpen támogatja, gazdagítja. A Lk 10:16, 20, 33-34 alapján azt mondhatjuk, hogy védelmet, természetfeletti jutalmat és belső motivációt kínál a nem feltétlenül könnyű munkához.
- A gyülekezet, mintegy családként, stabil hátteret ad a szolgálatot végzőknek.
- A gyülekezet plusz támogató közösséget tud biztosítani a szükségben levőknek.

- A gyülekezet értelmes életcélt kínál minden tagjának: a hívők Krisztus munkatársai.

Kulcsszavak: kereszténység, gyülekezet, szociális szolgálat, emberkép, híd szerep

A szociális területen elért eredmények bemutatása

Dr. Simon Attila István

Emberi Erőforrások Minisztériuma

Szociális Ügyekért Felelős Helyettes Államtitkár

A szociális területen elért eredmények közül bemutatásra kerültek a következők:

- A 2019 és 2022 között végrehajtott ágazati bérintézkedések, amelyek eredményként a 2022. évi ágazati átlagbér 370.000,-Ft lett.
- Az Európai Unió forrásból az elmúlt négy évben megvalósuló fejlesztések közül az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység és a fogyatékosügyei tanácsadás modellezése és bevezetése jelentett fontos szolgáltatásfejlesztést az ágazatban.
- A szociális szolgáltatásokat érintő változások közül a falu- és tanya-gondnoki szolgáltatásokra vonatkozó szabályozás módosítása és az ennek hatására a szolgáltatások számában bekövetkező növekedés igényelt külön kiemelését.
- Fontos eredményként értékelhető az országos szakmatámogatási, szakmafejlesztési rendszer létrehozása, amely területi szakmatámogatási konzorciumok kiválasztásával erősíti az NSZI módszertani feladatainak ellátását.
- A gyermekvédelmi szakellátás területéről a nevelőszülői ellátás fejlesztéséről hallhattunk, részletesen be lettek mutatva a statisztikai adatok, a vonatkozó jogszabályi változások, valamint a nevelőszülői hálózatok infrastrukturális fejlesztésére meghirdetett pályázat.
- Az elmúlt években az Államtitkárság – a kormányzati szándéknak megfelelően – kiemelt feladatként kezelte az egyházi szerepvállalás megerősítését, aminek eredményeként 2021. december 31-ére a gyermekvédelmi szakellátás területén 74%-ra, a szociális bentlakásos intézmények vonatkozásában 31%-ra nőtt az egyházi fenntartású intézmények aránya.

- Az előadás kitért a megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatására is, és arra, hogy a célként megfogalmazott segély helyett munkát és esélyt kell teremteni elv hogyan valósult meg ez idáig. A megváltozott munkaképességű emberek foglalkoztatási rátája a 2010. évi 18%-ról 2020-ra 44%-ra nőtt.

Kulcsszavak: bérintézkedések, szociális szolgáltatások, szociális szakmatámogatás, egyházi szerepvállalás, nevelőszülők, megváltozott munkaképességű személyek

Aktualitások

Dr. AndrÁczi-Tóth Veronika

főosztályvezető

Emberi Erőforrások Minisztériuma

Szociális és Gyermekjóléti Szolgáltatások Főosztálya

Az előadás első felében a COVID-19 járvánnyal összefüggő aktuális szabályokról számolt be az előadó. 2021. december 1-jétől hatályos a veszélyhelyzettel összefüggő átmeneti szabályokról szóló 2021. évi XCIX. törvény, amely elsősorban a szociális alapszolgáltatásokra vonatkozóan tartalmaz fontos szabályokat. A kormányrendeleti szintű szabályok közül fontos a veszélyhelyzet ideje alatt teendő, egyes szociális és gyermekvédelmi ellátásokkal kapcsolatos intézkedésekről, valamint a szociális és gyermekvédelmi szolgáltatásoknak a veszélyhelyzet ideje alatt elrendelt működési rendjéről szóló 556/2020. (XII. 4.) Korm. rendelet ismerete, valamint elengedhetetlen az Országos Tisztifőorvos 2022. március 7. napjától érvényes 15144-2/2022/EÜIG számú határozata, amiben a maszkviselés szabályai szerepelnek.

Az előadó beszámolt a nagylétszámú fogyatékos személyeket, pszichiátriai és szenvedélybetegeket ellátó intézmények kiváltásának előrehaladásáról is, valamint a kiváltásra váró további 16.000 férőhely átalakítására vonatkozó kormányzati tervekről is.

Az előadás második része a 2021-27-es Európai Uniósi tervezési időszakra tervezett pályázati forrásokról nyújtott áttekintést, köztük a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz és az Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program Plusz tartalmáról. A TOP PLUSZ-3.3.2-21 Helyi egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztése című felhívást az előadó részletesen ismertette. Az EFOP Pluszba tervezett szociális ágazati források kapcsán elhangzott, hogy a cél a közösségi alapú szolgáltatások fejlesztése, valamint az önálló életvitel támogatása. Az egyes felhívásokban a tárca tervei között a következő célkitűzések szerepelnek:

- A szociális alapszolgáltatások és a család- és gyermekjóléti szolgálatok/központok hosszított és hétvégi nyitva tartásának ösztönzése;
- Szülői kompetencia fejlesztése, a kapcsolattartás biztosításához szükséges tárgyi feltételek kialakítása, bővítése, javítása;
- A demenciával élő személyek speciális szállítási szolgáltatásának megszervezése és demens tanácsadó hálózat kialakítása;
- Hajléktalan személyek számára külső férőhelyek fejlesztése.

Kulcsszavak: COVID-19 járvány, nagylétszámú intézmények kiváltása, uniós tervezés, TOP Plusz, EFOP Plusz

A társadalmi felzárkózási stratégia következő tíz éve

Sörös Iván

főosztályvezető,

Belügyminisztérium, Gyermekesély Főosztály

A Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030-at (a továbbiakban MNTFS2030) 2021. augusztus 18-án fogadta el a Kormány 1605/2021. számú határozatával. Az MNTFS 2030 közvetlen folytatása a 2011-ben elfogadott és 2014 évben felülvizsgált 2020-ig tartó Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiának. Az MNTFS célja hogy a társadalomtudományos kutatásokra, szakstatisztikákra is tekintettel azonosítsa és ismertesse a szegénységgel összefüggő társadalmi kihívásokat, és 2030-ig kijelölje a szegénységből fakadó, a roma népességet fokozottan érintő társadalmi hátrányok csökkentésének főbb irányait. A két évtizedre szóló stratégia alkotásának szükségessége és kötelezettsége egyaránt fakad Európai Unió és hazai szakpolitikai célkitűzésekből. A romák egyenlőségéről, társadalmi befogadásáról és részvételéről szóló 2021-es Tanácsi ajánlás felkéri a tagállamokat, hogy fogadjanak el a társadalmi befogadásra irányuló politikáik tágabb keretén belüli, a romák helyzetét javító nemzeti romastratégiai kereteket. Az MNTFS megalkotása és elfogadása ennek az ajánlásnak tesz eleget.

Az MNTFS az Európai Unió szakpolitikai kerettel összhangban is határozza meg beavatkozási irányait, köztük: születés és gyermekkor, köznevelés, szakképzés, felsőoktatás, foglalkoztatás és munkavállalás, területi egyenlőtlenségek és településfejlesztés, testi-lelki egészség, egészségügyi ellátás, roma identitás, közösségépítés valamint az MNTFS nyomán követése. Az MNTFS 2030-ig számszerűsített célokat is megfogalmaz így, szegénységi rés és romák körében a korai iskolaelhagyás csökkentése valamint foglalkoztatás növelése a romák körében. Az MNTFS 2011-től folyamatosan célul tűzte ki a rászoruló gyermekeket támogató/segítő/fejlesztő, helyben

elérhető minőségi szolgáltatások biztosítását, ami nem csak az akkor meglévő szolgáltatások fejlesztését, de új szolgáltatások kidolgozását és rendszerbe illesztését is jelenti. Mára három olyan szolgáltatással (Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, Roma Szakkollégium) rendelkezik a hazai ellátórendszer, amely korábban e rendszernek nem volt része. A korábbi időszak fejlesztésének tanulságai továbbá megerősítik, hogy a gyermekek iskolai sikerességét akadályozó szociális hátrányok kompenzálását már az iskoláskort megelőzően meg kell kezdeni. Az országosan meghirdetésre kerülő intézkedések mellett erősíteni kell egyes fejlesztések területi fókuszát. A korábbi fejlesztési időszakban több intézkedés is területi fókusszal került megtervezésre, köztük a Végtelen lehetőség, Járási Gyermekesély Program, Felzárkózó Települések program. A jelenlegi 2021–2027-es fejlesztési időszakban is hangsúlyos szerepet kapnak a társadalmi felzárkózási intézkedések, melyek célul tűzik ki a szegénységben élők arányának további csökkentését, szegénység újratermelődésének megakadályozását, területi, társadalmi egyenlőtlenségek csökkentését, a társadalmi összetartozás erősítését.

Kulcsszavak: társadalmi felzárkózás, stratégia, esélynövelő szolgáltatások, roma

A vezetőképzés országos tapasztalatai

Dr. Nyitrai Imre

egyetemi oktató,

Semmelweis Egyetem EKK

Szociális Vezetőképző Tudásközpont

A 2018-ban indult, országos vezetőképzési rendszer kialakításában és működtetésében három hazai egyetem vett részt. Ezek közül kimagasló többségben, több mint 3000 szociális vezető a Semmelweis Egyetemet választotta.

A képzés a hagyományostól egészen eltérő – ún. executive learning – módszertant választva került kialakításra. Ennek egyik fontos eleme a folyamatos interaktivitás, amelyből a konferencia résztvevői ízelítőt is kaphattak (Quizizz online kérdőív).

Tartalmi oldalról a képzés a legmagasabb óraszámban menedzsment ismereteket kíván bővíteni, a szakmai, gazdasági-kontrolling és kommunikációs-önismereti elemek mellett.

Nagyon fontos szemléletbeli elemek jellemzik a képzést, hiszen közép-pontban vannak az ügyfélközpontúság, a szolgáltatói szemlélet, a tudatosság és gyakorlatiasság, a szociális szervezeti kultúra és magatartás intencionális alakításának igénye.

A képzés, amely egy 90/120 órás alapozó és négyévenként egy megújító szakaszra tagolódik, a szociális vezetők számára folyamatos támogatási funkciót is megvalósít: hálózatépítéssel (szalonok, fórumok, műhelyviták, konferenciák), vezetői szakmatámogatással (hírlevél, közlönyfigyelő), helyi intézménymenedzsmenttel (szervezetfejlesztés adott intézményben) és ágazati kutatásokkal.

A bő négyéves tapasztalatokból kiderült, hogy milyen önképpel rendelkeznek a szociális vezetők, melyek a „jó szociális vezető” legfontosabb tulajdonságai (első helyeken: empátia, szaktudás, következetesség, kom-

munikációs készség és innovativitás). Az átfogóbb és mélyebb tapasztalatok kinyerésére valódi kincsesbányát jelent az eddig elkészült, ezerháromszáz feletti számú projektmunka, amelyek elemzésével a szakma kihívásaira, megoldási módjaira, aktuális állapotára láthat rá az elemző kutató.

Kulcsszavak: szociális vezető, szociális szolgáltatás menedzsment, egyetemi képzés

Az egyházi szerepvállalás a szociális területen

Dr. Czibere Károly

főigazgató, Református Szeretetszolgálat

Az elmúlt negyedszázadban az egyházak szociális intézményrendszere rendkívül dinamikusan épült ki. Voltak ebben az expanzióban természetesen lassabb és gyorsabb szakaszok, de összességében elmondható, hogy a szociális és a gyermekvédelmi szolgáltatások legtöbb területén folyamatos volt az egyházi fenntartók feladatvállalása. Ezért ma már egészen más természetű dilemmákkal szembesülnek az egyházi intézmények, mint 20-25 éve. Érdekes ezeket a kérdéseket és kihívásokat számba venni.

Az egyik csoportja a dilemmáknak az egyházi jelleg kérdése. Mi az egyházi szociális szolgálatok motivációja, speciális küldetése? Hogyan lehet elhatárolni az egyházi szociális munkát a világi-szekuláris szociális munkától? Mi a kapcsolata az egyházi szolgálatoknak az egyházzal és annak helyi közösségeihez? Végez(het)-e missziót egy egyházi intézmény? Mi az a hozzáadott többlet, hozzáadott érték, amely az egyházi intézmények szolgálatát jellemzi?

A kihívások másik csoportja az állam és az egyház szétválasztásának és együttműködésének alkotmányos kérdéseivel kapcsolatos. Egyfelől milyen módon biztosítják a jogi keretek az egyházaknak a szociális szolgálatok indítására és működtetésére vonatkozó autonómiáját? Másrészt milyen megközelítést alkalmaz az állam az egyházak által végzett szociális segítő tevékenység támogatásában?

Az előadás azokat a területeket veszi számba, amelyek különösen meghatározóak az egyházi intézményfenntartás szempontjából. Ilyen többek között az egyházi fenntartó fogalmának változása az új egyházügyi törvény fényében, az ellátási felelősség kérdése, a foglalkoztatás kérdése, illetve a finanszírozás kérdésköre. Izgalmasak azok a felvetések is, hogy az állam milyen mértékben és milyen okokból korlátozhatja az egyházi feladatellátás

szabadságát. És felvetődik annak a kérdése is, hogy az egyházi jelleg biztosítása érdekében az egyházi fenntartó milyen feltételeket fogalmazhat meg a munkaviszony létrejötte előtt úgy, hogy az ne sértse az egyenlő bánásmód követelményét.

Az előadás végezetül olyan további kérdéseket vet fel, amelyek az egyházak autonóm intézményfenntartói munkáját érintik a jövőben.

Kulcsszavak: szociális jog, egyházak szociális munkája, állam-egyház szétválasztása, finanszírozás

Újdonságok, fejlesztések és változások a Baptista Szeretetszolgálat Országos Szociális Segítő Központ és a RESZIK Tábita ellátásaiban

Dr. Heidl Beáta

intézményvezető

Baptista Szeretetszolgálat ORSZIK

TÁBITA Alapszolgáltatási Központ

A Baptista Szeretetszolgálathoz tartozó szociális intézmények közül két intézmény 2021. évi, illetve a 2022. év eleji fejlesztései és az évre tervezett projektjei kerültek bemutatásra. A fejlesztések az intézményekben infrastrukturális és szakmai területeket is érintettek. Bemutatásra került többek között

- a Pécssett működő idősek otthonában évek óta zajló kutyaterápiás munka, kiemelten a demens ellátottak állapotmegtartó célkitűzései tükrében,
- a népkonyhai szolgáltatás területén előírt dokumentációs kötelezettségek informatikai támogatásának egyik lehetősége,
- a hátrányból előny kovácsolásának példája, a pandémia alatti fejlesztések kapcsán, amikor is baptista iskolák pedagógusai kerültek bevonásra az idősgondozási hálózatba,
- a keleti országrész fejlesztései, úgymint a Nyírségi Nőközpont, ahol 500 hátrányos helyzetű nő képzése és támogatása valósult meg 2,5 éven keresztül,
- valamint a Képzési Központ és az Adományozási Raktár létrehozása Mátészalkán.

Kapacitásában is jelentős növekedést élt meg az intézményrendszer, pl. a szenvedélybetegek nappali ellátásainak beindításával azokon a területeken, ahol a Szeretetszolgálat már évek, évtizedek óta végez munkát. Hallhatunk a jellemzően önkormányzatoktól átvett szolgáltatásoknak a baptista rendszerbe történő beillesztésének folyamatáról az idősellátás és a bölcsődei

ellátások kapcsán is. Az előadásban szó volt a munkatársak motiválásának lehetőségeiről is.

Kulcsszavak: Baptista Szeretetszolgálat, szociális szolgáltatások, szociális intézmények, infrastrukturális fejlesztések, szakmai munka, idősellátás

Újdonságok, fejlesztések, változások

Hajdu Julianna

intézményvezető, Sorsfordító Szolgáltató Központ

A Sorsfordító Szolgáltató Központ fenntartásában működik a Sorsok Háza Szociális Intézmény, mely szenvedélybetegeknek és pszichiátriai betegeknek biztosít közösségi alapellátást, nappali ellátást és támogatott lakhatást. Az egymásra épülő szolgáltatási rendszer lehetővé teszi a kliensek valós szükségleteinek fókuszba helyezését. A 25 szolgáltatást 9 telephelyen biztosítjuk.

A minőségi szakmai szemlélet kialakításához feltétlenül szükség van a szakmai fejlesztésre, ami egyrészt a képzésekben valósul meg, másrészt a hiányzó szolgáltatások biztosításával.

A szociális szférában egyre kevesebb a szakképzett munkavállaló, így a szakmai kompetencia fejlesztésére nagy hangsúlyt fektetünk. A szociális törvény által nevesített valamennyi célcsoport speciális szükségletekkel bír. Ezért egy belső képzési rendszer kialakításával segítjük a dolgozóinkat, amelynek szakmai minőségét, a Bázis Addiktológiai Szolgálat képzési terve alapján, Horváth Tibor szakmai vezető biztosítja, aki a szakmai fejlesztés (női rehabilitációs intézmény, Tiszta Ház projekt) irányadója is. A képzés keretében a munkatársak eszköztára gyarapszik. Ezáltal hitelesen jelen tudnak lenni a segítők a kórházakban az addiktológián, pszichiátrián, megkezdve a kapcsolatfelvételt a kliensekkel, csoportfoglalkozásokat tartva. A képzés másik célja, hogy a rendszeren belül elinduljon egy szakmai szemléletváltás. A szervezeti kultúra újragondolása, a szakmai identitás kialakítása új lendületet ad a munkatársaknak is.

Addiktológiai vonalon az egymásra épülő szolgáltatási rendszer teljesség válásához egy női szenvedélybetegek rehabilitációs intézmény kialakítása van folyamatban. Az intézmény 13 nő kliensnek fog segítséget nyújtani a felépülésben a Pécestől néhány kilométerre található Pogány településen.

A szenvedélybeteg támogatott lakhatás vonatkozásában kialakításra került az első Tiszta Ház.

A munkatársak lelki egészségének elősegítésére és az esetleges kiégés elkerülésének érdekében szervezetünk külső szupervíziót és esetmegbeszélést is biztosít. Ezen felül bevezettük a belső (angolszász) szupervíziót is, aminek értelmében intézményvezetőként egyben szupervízor is vagyok. Ezek által megvalósulhat a folyamatos szakmai kísérés egyéni, csoportos és team szupervízió formájában.

Kulcsszavak: Sorsok Háza, szenvedélybetegek, szakmai fejlesztés, szakmai képzés, női rehabilitációs intézmény – Pogány, Bázis Addiktológiai Szolgálat – Pécs, belső szupervízió

Újdonságok a Baptista Szeretetszolgálat emberkereskedelem elleni munkájában

De Coll Ágnes

Programvezető, Emberkereskedelem Elleni Program,
Baptista Szeretetszolgálat

Az utóbbi majd tizenöt évben az életemet az emberkereskedelem elleni küzdelemnek szenteltem. Magyarország vezető hangja lettem, nemzetközi szinten elismert szakértő és a Baptista Szeretetszolgálat programvezetője. Döntéshozók, állami tisztségviselők, egyetemek, szociális szolgáltatók, gyermekvédelmi szakemberek és segítő szervezetek támaszkodnak a tapasztalataimra. Széleskörű hazai és nemzetközi személyes kapcsolatokra épülő hálózati rendszert építettem fel. Hitelességemet az emberkereskedelem áldozataival kialakított bizalmi kapcsolatomból adja, amely a segítőmunka során alakult ki. Oktatóként, kutatóként és szakmai tanácsadóként állandó szereplőként vagyok jelen az emberkereskedelem elleni küzdelemben.

Az elmúlt években csapattal számos védett szálláshelyet hoztunk létre vidéken és a fővárosban is, felnőttek számára, gondoskodást biztosítva a hozzájuk tartozó gyermekeiknek is. Intenzív munkánk a prevenció területén, illetve népszerűségünk a gyermekvédelmi ellátórendszerben azt eredményezte, hogy 2021-ben 10 gyermekkorú áldozat megsegítésében is részt vállaltunk. Tapasztalatunkra és elkötelezettségünkre hivatkozva felkérést kaptunk a Belügyminisztériumtól, hogy egy svájci támogatás keretében létrehozunk gyermekek számára is védett házat. Ez az ellátási forma Európa-szerte egyedi és egyben az első is lesz, mivel a legtöbb országban a kísérő nélküli kiskorú menekülteknek nyújtanak specifikus ellátást, és nem koncentrálnak az emberkereskedelem gyermekkorú áldozatainak külön rehabilitációjára.

Az általunk 2023-ban megvalósuló titkos, védett ház a gyermekvédelmi rendszerbe fog beépülni, mint védett gyermekotthon, amely terápiás intéz-

ményi ellátást biztosít. Védelmet, biztonságot ad a gyermekek számára az elkövetők ellen és specifikus személyre szabott ellátást fog nyújtani a trauma rehabilitációt illetően. Célunk, hogy a terápiás védett otthon érzelmi és szociális biztonságot nyújtson, helyes irányú testi, érzelmi, erkölcsi, szellemi fejlődésüket segítse elő. Gondoskodunk a fiatalok pályaválasztásának előkészítéséről, a gyermekek felkészítéséről az önálló életvitelre, későbbi társadalmi beilleszkedésben. Annak érdekében, hogy ez megvalósulhasson személyre szabott cselekvési tervvel fogunk dolgozni, ahogy a felnőttek esetében is, egy állandó szakember teammal, melynek tagjai mentálhigiénés szakemberek, szociális munkások, szociálpedagógusok, pszichológusok, szükség esetén gyermekpszichiáterek, orvosok, addiktológusok, addiktológiai konzultánsok, fejlesztő- és gyógypedagógusok. Ezen túl az érdekeik képviselőiben gyermekjogi képviselők, jogászok és ügyvédek kerülnek bevonásra.

Abban bízunk, hogy elérjük azt, hogy a traumát elszenvedett gyermekkorú áldozatok a rehabilitáció után képesek legyenek saját értékeikkel tisztában lenni, önbizalmuk és önértékelésük megnövekedjen, melynek hatására érdeklődő és fogékony fiatalokként tudjanak a társadalomba beilleszkedni és a reviktimizációt elkerülni.

Kulcsszavak: emberkereskedelem, gyermekkorú áldozat, védett otthon, rehabilitáció, társadalmi integráció

Benita Adatközpont működése

dr. Kellermann Dániel

igazgató, Benita Gyermekvédelmi Szolgáltató igazgató

„Azt pedig tudjuk, hogy akik Istent szeretik, azoknak minden javukra szolgál”
(Róm 8,28)

Amikor egy szervezet vezetése fejlesztésekben, változásokban gondolkodik, elkerülhetetlen annak vizsgálata, hogy a majdani eredmény milyen hatással lesz magára szervezetre, illetve az abban dolgozó munkatársak életére. Ezt egy vezetőnek folyamatosan vizsgálnia, monitoroznia szükséges.

2019 elején láthatóvá lett, hogy a Benita Nevelőszülői Hálózat a számserű növekedésből fakadóan egyre nehezebben tud megbirkózni a fokozódó adminisztrációs terhekkel. Ezért az az elhatározás született, hogy a megfelelő minőségi munkavégzéshez szükség van egy olyan új informatikai programra, amely képes egy helyen, egy platformon kezelni az amúgy különböző földrajzi, és szakmai területen dolgozó munkatársak adminisztrációs munkáját. Mindemellett további kritériumként az került meghatározásra, hogy a program tartalmazzon minden olyan lényeges adatot, információt, amely a munkatárs mindennapi munkavégzéséhez elengedhetetlenek.

A fejlesztési folyamat során fontos szempont volt, hogy folyamatosan kikérjük és szem előtt tartjuk a munkatársak véleményét, meglátásait. Meg akartuk ismerni a gondolataikat, megtudni pontosan mik azok, ami valóban segítik a munkavégzésüket. Az egész folyamat során éreztetni akartuk: ez róluk (is) szól, elkerülve azt, hogy az egész kizárólag a vezetőket segítő öncélú folyamat legyen.

A fejlesztés megkezdése előtt az alábbi alapelveket fektettük le:

- A munkavégzéshez szükséges valamennyi tevékenység rögzítése lehetőség szerint itt történjen, kerülve ezáltal a munkatárs elvégzendő feladatainak szétaprózódását.

- Ne okozzon plusz adminisztrációs terhet: párhuzamos adminisztráció elkerülése.
- Valóságosan és ténylegesen segítse a munkatárs napi munkáját átláthatóságban, tervezhetőségben, időmegtakarításban, és szakmai vonalon is.
- Alkalmazását tekintve legyen egyszerű, felhasználóbarát. (Figyelemmel arra, hogy nem mindenki informatikai zseni!)

A próbaverzió tesztelése után 2020. január 1. napján élesben elindult a *Benita Adatközpont program*, rövidített nevén a BEA.

A program főbb jellemzői: (a) webes felület, ennél fogva bárholonnan elérhető, (b) bármilyen eszközről használható (laptop, asztali gép, mobiltelefon), (c) az adatbiztonság, adatkezelési előírások szigorú betartása, (d) a program folyamatosan továbbfejleszhető, (e) különböző jogosultsági szintek (szakterületek, vezető – beosztott munkatárs).

Az informatikai program fejlesztője, kezelője Pető Albert munkatársunk. Jelen pillanatban a BEA két szolgálatást kezel: nevelőszülői hálózat, illetve lakásotthon, jelenleg közel 50 munkatárs dolgozik benne napi szinten.

De mit is tud ez a BEA program?

- **Nyilvántartás:** külön a gondozottakról (850 fő), külön a nevelőszülőkről (330 fő).
- **Hibalistának, jelzéseik:** olyan önellenőrző funkciót jelent, amely jelez, ha valami esemény bekövetkezik és a munkatársnak feladata lesz ezzel kapcsolatban, vagy éppen elmulasztott valamit. (Pl. 3 éves kötelező nevelőszülői felülvizsgálat elindítását)
- **Iktatás, beérkezett vagy elkészített iratok elektronikus rögzítése, továbbítása.**
- **Utógondozói ellátott esetében kezeli a térítési díjakkal kapcsolatos teendőket.**

- **Kisokos:** telefonkönyv, belső címjegyzék, gyermekvédelmi gyámok, esetmenedzserek neve, elérhetőségei, gyermekjóléti szolgálatok, OGYSZ elérhetőségei stb.
- **Munkaügyi iroda feladatait is segíti:** itt készülnek a jelenléti ívek, a szabadságok kiírása is itt történik, így ez a bérszámfejtés alapja.
- **Gépkocsi futás:** hivatali és saját gépjárművek km futása, elszámolása.
- **Heti tervek készítése:** munkatárs tervez, vezető ellenőríz. Tervezhetőség = pénz – idő –energia megtakarítás. Heti terv mellett a havi szakmai beszámolókat is ebben rögzítik.
- **Benita üdülők szálláshely foglalás** (Bogács, Balatonakarattyá): foglalási analitika (kvázi „szallas.hu”)
- **Iratmintatár – iratkitöltő program – belső szabályzatok tára** (pl. fellelhető az aktuális szakmai program, szabályzatok, igazgatói utasítások, szakmai állásfoglalások stb.) A dolgozók részéről a szabályzatok megismerésének tudomásulvételét is konstatálja.
- **Statisztikák** (gondozottakról, munkatársakról, nevelőszülőkről stb.)
- **Naptár funkció:** ahol egyrészt munkát érintő fontosabb események láthatóak (Pl. soron következő felülvizsgálatok, szakmai értekezletek, örökbefogadással kapcsolatos határidők stb.), másrészt a születésnapokat (munkatársak, nevelőszülők) is jelzi, így lehetőség van a munkatárs felkészítésére.

Kulcsszavak: nevelőszülői hálózat, informatikai fejlesztés, program, adminisztráció

Fejlesztések, stratégiai irányok 2020–2025

Mile Ferenc

elnök, Baptista Tevékeny Szeretet Misszió

A Baptista Tevékeny Szeretet Misszió 13. éve tekinti küldetésének a méltó életminőség elősegítését idős, beteg, rászoruló emberek számára. Jelenleg Magyarország mintegy 200 településén 900 szakember lelkes és elkötelezett munkájával több mint 15.000 idős, beteg vagy rászoruló ember életén könnyítünk.

Az előadás a BTESZ legújabb fejlesztéseit, újításait és a szervezetet érintő változásokat foglalja össze. Célja átfogó képet nyújtani a 2020-tól 2025-ig tartó időszak meghatározó szakmai, szervezeti, stratégiai és egyéb fejlesztési irányairól. Kitér az Új Esély Központok elnevezésű projekt háttérére, körülményeire, rendeltetésére, struktúrájára és céljaira. Emellett megjelennek benne azok az újabb szolgáltatások és programok, amelyeket korábban elnyert pályázati forrásokból kíván megvalósítani a BTESZ. Említést tesz azokról a stratégiai jelentőségű együttműködésekéről, amelyek keretében az Igazságügyi Minisztérium és a Belügyminisztérium háttérintézménye, a Slachta Margit Nemzeti Szociálpolitikai Intézet egyes projektjeinek végrehajtásában vállal aktív szerepet. Kiemeli, hogy a fejlesztések a környezettudatosságot, a fenntarthatóságot horizontális szempontként kezelik.

Kulcsszavak: szervezetfejlesztés, szakmai munka, Új Esély Központ, reintegrációs program, bölcsődeépítés, NSZI TSZR, Igazságügyi Minisztérium, fenntarthatóság

„Egy-ház, ahol dolgozom” - identitásunk, értékeink, motivációink

Egyházi fenntartású szociális intézmények
munkatársainak képzése

Dr. Steiner József

tanácsadó, Magyarországi Baptista Egyház
professzor, TCM Nemzetközi Intézet

Az előadás bemutatja a Baptista Egyházi Szociális Módszertani Központ szervezésében évek óta zajló programot, a „Baptista Házban Dolgozom - Szociális Identitás, Keresztény Etika”, immáron akkreditált képzést. Az eredetileg egy EFOP projekthez kapcsolódó 3 napos belső képzéssorozat kísérleti jelleggel indult, a népszerűségét és hasznosságát látva lett 2022-ben 25 pontot érő, minősített, kötelező és munkakörhöz kötött továbbképzéssé, amelyet éves szinten 6-8 alkalommal tervezünk meghirdetni.

Ismertetésre kerül a kitűzött cél, a három napos rendezvény programstruktúrája, helyszínválasztásának fontossága, a résztvevők köre, és a visszajelzések kiértékelése után felismert eredmény.

A prezentáció főbb pontjai:

- Az egyházi fenntartású szociális intézményekben dolgozó munkatársak motiválásának és képzésének szükségessége
- Az elérendő célok
- A képzés módszertana: 3 napos esemény, közösségépítés, előadások, műhely- és csapatmunka, szabadidő (testi-lelki pihenés)
- Programstruktúra, helyszín, résztvevők
- A visszajelzések és azok kiértékelése
- A képzés eredményei

Kulcsszavak: etika, identitás, szakmaiság, motiváció, kereszténység, egyház, szociális, kiégés-megelőzés, támogatás, csapatépítés, közösségépítés

A szociális terület szabályozása az egyházban

Kiss Péter

operatív igazgató, Magyarországi Baptista Egyház

A Magyarországi Baptista Egyház életében a 2021-es év számos, elsősorban szervezeti változást hozott, amelyek az intézményi rendszerhez történő vezetői, fenntartói hozzáállás erősödését is magával hozta. A 2011–2021-es időszak során az Egyház, valamint az általa származtatott jogi személyek által fenntartott köznevelési és szociális intézményrendszer jelentős fejlődésére és növekedésére került sor, amelyet követően az a célunk 2021-től, hogy az intézményrendszerek méretének megfelelő szervezeti és szabályozási háttér is biztosításra kerüljön az elmúlt évtized tapasztalatait felhasználva, beépítve. Ennek megfelelően 2021. ősze folyamán az Országos Tanács¹ több alkalommal is fejlesztette a szociális és köznevelési intézményeket fenntartó gyülekezetek és szervezetek működését meghatározó egyházi szabályokat.

Elsőként a 2021.09.14-i OT ülés alkalmával döntött a belső egyházi jogi személy szervezetekre vonatkozó egyházi jóváhagyással (engedélyezés) kapcsolatos 2017.01.17./2B. számú OT határozat felülvizsgálatáról, amely idejére részlegesen felfüggesztésre került az engedélyezési eljárás is. A felülvizsgálat eredményeként az egyházi jóváhagyásra vonatkozó határozat több elemmel is kiegészítésre került, különös tekintettel az új intézmények és szolgáltatások indításával összefüggően. A továbbiakban fontosnak látjuk, hogy az engedélyezési eljárásra közvetlenül az újonnan induló szolgáltatásokra vonatkozó szervezeti döntést követően, de az érdemi kötelezettségvállalásokat megelőzően kerüljön sor. Szintén alapvető szempontként került beépítésre, hogy az indítani kívánt szolgáltatás/intézmény kapcsán érintett településen, régióban történjen meg a kapcsolatfelvétel az ott élő, működő baptista gyülekezetekkel, valamint kerüljön sor előzetes egyezte-

1. A Magyarországi Baptista Egyház döntéshozó szerve két Országos Közgyűlés között.

tésre a közelben működő baptista szolgáltatókkal, fenntartókkal. Végül az intézményrendszer fejlődésével kapcsolatos tudatosság erősítése érdekében az 500 millió Ft éves költségvetésű fenntartók vonatkozásában szükségesnek láttuk, hogy készítsenek középtávú fejlesztési tervet, amellyel összefüggő kötelezettséget szintén rögzítettük a határozat keretében.

A módosított határozat célja, hogy a 2017 óta eltelt időszak tanulságait beépítve elősegítse a baptista köznevelési és szociális rendszerekben lévő fenntartók gördülékenyebb együttműködését, valamint erősítse a gyülekezetek és a fenntartók közötti kapcsolatot. A felülvizsgálat engedélyezési eljárás 2021.11.04./3. számú határozat keretében került elfogadásra.

Az intézményi területet érintő másik jelentős változás, hogy elkészült és az Országos Tanács által a 2021.11.16/8. számú határozat keretében elfogadásra került az Egyház Szervezeti és Működési Szabályzatának kötelező mellékleteként a Fenntartói ügyrend. Az Ügyrend átfogóan kezeli az Egyház alatt működő különféle típusú (gyülekezeti, szervezeti, illetve maga az Egyház, mint fenntartó) Fenntartók alapításával, működésével, gazdálkodásával és ellenőrzésével kapcsolatos legfontosabb feladatokat és kötelezettségeket. Az ügyrend részeként került meghatározása a segítő munkát támogató, az Egyház hitelveinek megfelelő Szociális Etikai Kódex megvalósításának szükségessége, amellyel kapcsolatos előkészítő munka jelenleg is zajlik.

Kulcsszavak: egyházi jóváhagyás, engedélyezés, szabályozás, fejlesztési terv, fenntartói ügyrend

A baptista egyházi szociális szolgáltatások rendszere

Serafin József

módszertan vezető,

Baptista Egyházi Szociális Módszertani Központ
főiskolai docens, Baptista Teológiai Akadémia

A magyarországi baptista gyülekezetek szövetsége a XX. század elején alapította első szociális intézményeit idősek bentlakásos ellátására. Az első évtizedben két szeretetotthon létesült. A gyülekezetek szociális kezdeményezései a rendszerváltás után ismételten megerősödtek. A kétezres évek második felében a Baptista Szeretetszolgálat volt a legdinamikusabban fejlődő szociális szervezet a baptista egyházon belül. Számos önkormányzati és civil fenntartású intézményt vettek át fenntartóváltással. Jelenleg az egyházon belül 12 fenntartó keretében működnek szociális szolgáltatások bejegyzett szolgáltatóként. A 12 fenntartó szervezeti keretében 240 bejegyzett, működési engedélyes szolgáltató naponta több mint 12 ezer embert ér el a szolgáltatásokkal. E munkát mintegy 25 ezer munkatárs végzi folyamatosan. A szolgáltatások mind az öt, szociális törvény szerint nevesített célcsoport számára nyújtanak ellátásokat. A legtöbb szolgáltatás az időseket érinti, de jelentős mértékű a hajléktanokat, pszichiátriai betegeket és szenvedélybetegeket érintő ellátások köre is. A gyülekezeti segítő munka ettől jóval tágabb kört jelent. Sok gyülekezet végez szociális segítő tevékenységet esetileg vagy folyamatosan a helyi lehetőségekhez, szükségeltekhez igazodva nem bejegyzett minősítési formában. Alapvető cél, hogy a helyi gyülekezetek és a szolgáltatók között erősebb kapcsolat létesüljön. Néhány településen, szolgáltatónál ez már sokfajta tevékenységben megvalósul, de az együttműködés erősítése hosszú távú és összetett munkát igényel.

A szociális szolgáltatók szakmai háttértámogatását a Baptista Egyházi Szociális Módszertani Központ végzi 2016 óta miniszteri kijelöléssel. A

módszertan néhány kiemelt tevékenysége: képzések, szakmai rendezvények szervezése, a szolgáltatók szakmai támogatása, szervezetfejlesztése, kormányhivatali végzések alapján a szakmai ellenőrzések, szakmai program véleményezések végzése, elektronikus információs felületek és papír alapú kiadványok készítése, terjesztése. A támogatott lakhatás szakmai területén az ágazat teljes szolgáltatói körét érintő tevékenységeket végzünk évek óta. A módszertani csoportot hét munkatárs alkotja, akik eltérő szakterületeken nagy tapasztalatokkal rendelkeznek.

Kulcsszavak: baptisták, szociális szolgáltatások, szociális módszertan, szakmai támogatás, kormányhivatali ellenőrzés, statisztika

TL MŰHELY

Támogatott Lakhatás Országos Szakmai Műhely

2022. április 7. csütörtök

Baptista Teológiai Akadémia, Budapest

Program

- 10:00 Köszöntő – *Serafin József módszertani vezető, Katona Gergely módszertani munkatárs*
- 10:15 Aktív Idősödés – *Vajda Kinga, Slachta Margit Nemzeti Szociálpolitikai Intézet Módszertani Igazgatóság*
- 10:45 Fenntartható és gondoskodó építészet – *Mátyus Orsolya, építész, WeCare architecture*
- 11:15 SZÜNET
- 11:40 Okos otthon – *Rónai Balázs, OOT Technologies Kft.*
- 12:10 Digitális jóléti megoldások a szociális ellátó rendszerben – *Cserbán Józsefné Módus Alapítvány*
- 12:40 Kötetlen beszélgetés, kérdések, válaszok
- 13:30 Zárszó

Az aktív idősödés jelentősége és lehetőségei a minél hosszabb, biztonságos, megszokott környezetben történő idősödés szempontjából

Dr. Vajda Kinga

Semmelweis Egyetem

Mentális Egészségtudományok Doktori Iskola

Slachta Margit Nemzeti Szociálpolitikai Intézet

A 65 éves és idősebb életkori csoporthoz tartozók számában komoly változások zajlanak, mely folyamatok hatására várhatóan a 2019-ben mért 19,6%-ról 2050-re 25,7%-ra emelkedik Magyarországon a 65 éves és idősebb népesség társadalmon belüli aránya (European Commission/Directorate-General for Economic and Financial Affairs, 2021). Az idős népesség arányának emelkedése nem kizárólag hazánkat, hanem a legtöbb európai és más Európán kívüli országot is érintő átalakulás (WHO, 2022).

Az érintett korcsoport arányának emelkedése azonban komoly terhet jelent a különböző ellátórendszerek számára, és a szubszidiaritás elképzelésének folyamatos erősödésével és szakpolitikába építésével, illetve a jóléti államok válságából adódóan egyre inkább előtérbe kerülnek olyan újabb elképzelések, mint az aktív idősödés vagy a különböző megszokott környezetben biztosított ún. okos otthonok által nyújtott lehetőségek.

Az okos otthonok részint az aktív idősödés részterületeként is funkcionálva olyan szolgáltatásokat biztosítanak az idős igénybevevők és családtagjaik, gondozóik, az ellátórendszerek (különös tekintettel az egészségügyi és szociális) számára, melyek segítségével minél hosszabban, saját megszokott környezetükben élhetnek, biztonságban. Az okos otthon nyújtotta eszközök, programok, applikációk, eszközöket integráló hub-ok segítségével támogatást kaphatnak olyan mindennapi tevékenységeik során, mint a gyógyszerbevételek, az étkezések, a napi testmozgás, továbbá probléma esetén állapotukról azonnal jelzést küldenek az eszközök a korábban megadott címzetteknek.

Az állapot folyamatos detektálásával akár komolyabb problémák pl.: elesés, szokatlan szívritmus miatt bekövetkező problémák is megelőzhetők. Az okos otthonok részét képező különböző okos eszközöket és a rajtuk keresztül használt applikációkat sok esetben ún. hub-ok kötik össze és integrálják pl.: Amazon Alexa, Google Assistant stb. Az így szerzett információk még inkább összetett képet képesek mutatni az idős személy fizikális és mentális állapotáról, vagy az abban bekövetkező változásokról. Az ún. digitális írástudás, az okoseszközök ismerete és használata az ageizmus sztereotípiája ellenére egyre inkább elterjedt az érintett korcsoport tagjainak körében (Vajda, 2020), melyre az olyan hirtelen bekövetkezett változások, mint például a 2020-ban megjelent COVID-19 világijárvány, és az annak hatására szünetelő személyes szolgáltatásnyújtás szintén jelentősen hatott, hiszen az ellátottak számára a karantén időszakában az okoseszközök és applikációk jelentették az egyik fontos kapcsolattartási lehetőséget a hagyományos eszközök pl.: telefon mellett.

Irodalom:

- **European Comission/Directorate-General for Economic and Financial Affairs (2021)** The 2021 Ageing Report. Letöltve: https://ec.europa.eu/info/publications/2021-ageing-report-economic-and-budgetary-projections-eu-member-states-2019-2070_en (2022.12.30)
- **Vajda K. (2020)** Az idős generáció és az infokommunikáció kapcsolata az idősek nappali ellátásában – Szociális szolgáltatásfejlesztési és prevenciós perspektívák egy hazai kutatás tükrében. Információs Társadalom, 20(3):71-91.
- **WHO (World Helath Organization (2022)** Ageing and Health- Key facts. Letöltve: <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/ageing-and-health> (2022.12.30)

Kulcsszavak: idősek, aktív idősödés, otthoni környezet, okos otthon, társas támogató kapcsolat

Gondoskodó és fenntartható építészet

Mátyus Orsolya

a WeCare architecture társalapító építésze

Az elmúlt 20 évben 5 évvel nőtt az átlagos várható élettartam Magyarországon, az egészségügyi szakemberek pedig egyre jobban és hamarabb felismerik a demenciát, így a diagnosztizáltak száma évről évre növekszik. A demencia jelenleg Magyarországon körülbelül 250 000 személyt érint. Mindez azért lényeges, mert ez egy jelenleg gyógyíthatatlan, halálos kimenetelű betegség, amely óriási hatással bír, nem csak magukra a betegekre, hanem családtagjaikra és barátaikra is. A demenciával élők ellátást igényelnek, de korai diagnózissal és megfelelő támogatással hosszabb ideig aktívak és függetlenek maradhatnak. A betegséggel való együttélés része az is, hogy megtanuljuk, hogyan kell gondoskodni a demenciával élőkről. Mi, a WeCare architecture-nél segítünk a demenciabarát környezet megtervezésében, ahol ez az aktív és függetlenebb életmód könnyebben meg tud valósulni.

Környezetünk nagy befolyással bír általában a betegek gyógyulási folyamatára és szeretteinek jóllétére. A gondoskodó környezet csökkenti az egészségügyi ellátás során keletkezett stressz szintjét és segíti az elengedést. A gondoskodó környezet nincs konfliktusban az orvosi ellátással, hanem segíti az ápolást. Tipikus példák stresszhatások – privát szféra hiánya, a zaj vagy a vakító fény – csökkentésére a kilátás kialakítása és az interakció lehetővé tétele. A növény- és állatvilághoz való kapcsolódás bizonyítottan csökkenti a stresszt, és lehetőséget teremt az interakcióra. A természetes fény az egészséges és kellemes környezet alapvető tényezője. A napfény helyes alkalmazása lehetővé teszi a terek mesterséges világítás nélküli működését. Továbbá elősegíti a higiénit, biztosítja a magánszférát és megóvjaa az épületet a túlmelegedéstől és a vakító fénytől. A gyógyító környezet olyan légkört teremt, ahol az emberek otthon érzik magukat.

Weboldal: wecare.hu

Kulcsszavak: demenciabarát, gondoskodó, környezet, építészet, tervezés, fenntarthatóság, biofilia

Mire jó az okosotthon?

Rónai Balázs

ügyvezető, tulajdonos,
OOT Technologies Kft

Az előadás célja, hogy néhány alapvető kérdésre válaszolva inspirálja a szociális területen dolgozókat, ha intézményük számára korszerű megoldásokat keresnek az energiatakarékosság, biztonság, kényelem szempontjaira figyelve.

Mi az okos otthon?

- Egyszerűen megfogalmazva: otthon automatizálás

Mire jó az okosotthon?

- Energiamegtakarítás, rezsicsökkentés automatikus árnyékolás, világítás és fűtésszabályozás révén
- Biztonság - füst-, tűz-, gáz-, vízfolyás CO érzékelők segítségével, amelyek nem csak riasztanak, de üzenetet küldenek, világítást, elszívót kapcsolnak, gázcsapot elzárnak
- Kényelmesebbé teszi az életünket: minden kezelhető, távolról is mobiltelefonról, hangvezérléssel, automatizmusokkal, forgatókönyvekkel

Milyen okos otthon megoldások vannak a piacon?

- Vezetékes – ezek régebbi rendszerek
 - Előnyök: megbízhatóbb működés, nehezebb feltörni, nincs szükség WIFI-re
 - Hátrányok: magas kiépítési költség, nagy felfordulás, vésés, kosz, rugalmatlan, nehézkes bővítés, átalakítás, kisebb választék, magasabb árak
- Vezetékmentes – WIFI, Z-WAVE, ZigBee, RF433 MHz
 - Előnyök: egyszerűbb, olcsóbb, vésés mentes kiépítés, rugalmasabb,

könnyen bővíthető, átalakítható, széles választék, alacsonyabb árak

- Hátrányok: alacsonyabb megbízhatóság, és biztonság

Hogyan néz ki az okosotthon a gyakorlatban?

- példákval illusztrált lehetőségek az automatizmusokra, szenzorokra, távirányításhoz. A magánlakások okos otthon megoldásainak jó része alkalmazható intézményi környezetben is.

Kik vagyunk mi?

- OOT Technologies Kft - magyar tulajdonban lévő startup cég (oott.hu). Az OOTT hub okos otthon vezérlő kifejlesztésével az volt a célunk, hogy az otthon automatizálás mindenki számára elérhetővé váljon. Az OOTT okos otthon központtal szinte bármelyik okos otthon eszköz (Apple HomePod, Google Home, Philips Hue, Alexa, IKEA smart home) vezérelhető. Irányíthatja a fűtés-hűtést, az árnyékolókat, a világítást, a multimédiás eszközöket, a kapukat és még sok más.

Kulcsszavak: okos otthon, automatizálás, energiatakarékosság, biztonság, kényelem, vezérlés

Digitális megoldások a szociális gondozás területén

Cserbán Józsefné
kuratóriumi elnök, Modus Alapítvány

Új kihívások, tömeges ellátási igények

Az elmúlt másfél évtizedben robbanásszerű változások történtek az idősgondozás területén. A demográfiai tendenciáknak megfelelően jelentősen megnövekedett az idősek aránya a társadalomban. Egyre többen és egyre tovább élünk hazánkban, ahogyan azt megfigyelhettük Európa más országaiban is. Az idősek korcsoportján belül egyre többen küzdenek Alzheimer-kórral vagy egyéb típusú demenciákkal, ezzel különleges ápolási és gondozási igényt „támasztva” környezetük felé. Bár a demenciák nem kötelező velejáráói az idősödésnek, az idős kor demencia rizikófaktor. Minél idősebb korcsoportot vizsgálunk, annál magasabb a nők és annál magasabb a demenciával élők száma. Így a szociális ellátórendszer megnövekedett létszámú, speciális ellátási igényű, többségében női ellátottak szükségleteivel találkozunk.

A növekvő ellátási szükségletek mellett minőségi és mennyiségi munkaerőhiánnyal, a dolgozói kör idősödésével és kimerülésével, a pályaelhagyás jelenségével kell megküzdenie a fenntartó szervezeteknek. Mindeközben általunk korábban nem ismert járványhelyzet sújtotta az ágazatot, és háborús ország szomszédságában, háborús retorikával körülvéve, rezsissokk nyomása alatt és súlyos inflációs helyzetben végezzük segítő tevékenységünket. Körülményeink megváltoztak.

Új megoldásokra van szükség

Életünk, a szociális és egészségügyi ellátások rendszere átalakul, új megoldásokra van szükség. Felerősödik az öngondoskodás, a családi felelősségvállalás és gondozás szerepe. Fontossá válik a demens személy körül szervezett vé-

dőháló (család, ismerősök, szomszédok, önkéntesek, társadalmi szervezetek) és fókuszba kerülnek a gondozást támogató digitális jóléti technológiák.

Digitális jóléti technológiák

A digitális jóléti megoldások, technológiák és rendszerek az élet számos területén segíthetik a gondozás szereplőit, támogatva ezzel az ellátottak életminőségének megőrzését, a dolgozók hatékonyabb munkavégzését. Segíthetik elérni azt, hogy a rendelkezésre álló kapacitások oda összpontosuljanak, ahol arra a legnagyobb szükség van, időben megtörténjen a problémák észlelése és mielőbb megérkezzen az érdemi segítség. Valamennyi speciális igényekkel rendelkező célcsoport esetében hatékonyak lehetnek az intézményekre és/vagy egyénre szabott megoldások (pl: állapotfigyelés és állapotkövetés, fizikai helyzetmeghatározás, aktivitás követése és támogatása).

Mire használhatjuk a digitális megoldásokat?

- Segítik az egészségügyi terápia pontosabb meghatározását, a szociális gondozási, ápolási terv kialakítását.
- Megelőzhetik számos negatív esemény bekövetkezését.
- Állandó állapotkövetést és fizikai nyomon követést biztosíthatnak, állapotváltozást jelezhetnek.
- Krízis állapot esetén riasztási funkcióval bírhatnak.

A digitális megoldások bevezetése apró lépésekben történhet meg sikeresen a szociális intézményekben, amely magába foglalja a digitális megoldások iránti ellenérzés leküzdését, ezt pedig tudásbővítéssel és tudásátadással érhetjük el. A Modus Alapítvány ezen dolgozik!

Kulcsszavak: idősödő társadalom, demencia, idősellátás, digitális jóléti megoldások, életminőség, személyre szabott szociális gondozás

TL MŰHELY

Támogatott Lakhatás Országos Szakmai Műhely

2022. szeptember 14. szerda

Hotel Benczúr, Budapest

Program

- 10:00 Köszöntő
- 10:15 Szolgáltatási elemek nyújtása többféle megközelítésből
Saját embereivel biztosítja a szolgáltatási elemeket (van bentlakásosa, nincs alapszolgáltatása):
- Segítséggel Élők Támogatott Lakhatása
 - (Hajdúnánás) Kerékgyártóné Kiss Ilona
- Külső szolgáltatókkal kötött megállapodások útján nyújtja a szolgáltatást:
- Biztos Pont Nonprofit Kft. Gacsalné Kun Éva
 - Kézen Fogva Alapítvány: Pető Zsuzsa
- Saját alapszolgáltatásokkal biztosítja a szolgáltatási elemeket:
- civil: Szimbiózis Alapítvány Tóth Aliz
 - kiváltásos: MMSZ Gondviselés Háza (Zalaapáti)
- 11:30 SZÜNET
- 11:45 Elemek és értelmezések – Bódy Éva tanári magcsoport oktató SE-EMK
- 12:15 Szolgáltatási elemek célcsoportokra fókuszálva
Csoportvezetők:
Fogyatékoságügyi ellátás – Lénárd Júlia (NSZI)
Szenvedélybeteg ellátás – Hajdu Julianna (Sorsfordító)
Pszichiátriai betegek ellátása – Németh-Mikes Andrea (NSZI)
- 13:15 Összegzés
- 13:45 Zárszó

Segítséggel Élők Alapítványa által fenntartott intézmények bemutatása

Kerékgyártóné Kiss Ilona

esetfelelős, Segítséggel Élők Alapítványa

A Segítséggel Élők Alapítványa 2006-ban hozta létre első, kis létszámú felnőtt fogyatékos intézményét. Az intézményrendszer kialakulása és fejlődése 2011-ben indult meg ugrásszerűen, egy Európai Uniós pályázatnak köszönhetően. Ekkor a 11 fős intézmény létszáma kibővült 13 főre, amelyből létrejött – a jogszabályi környezet változása miatt – egy 11 fős támogatott lakhatás fogyatékos személyek részére és egy 13 fős fogyatékos személyek ápoló gondozó intézménye.

Ezt követően 2015-ben egy 12 fős támogatott lakhatást hoztunk létre a nagyszámú jelentkezés kielégítésére, amelyet követett egy újabb 2017-ben, majd 2019-ben is. Jelenleg 48 fő az alapítvány által működtetett fogyatékos személyek bentlakásos intézményeinek ellátotti létszáma. Ebből 35 fő támogatott lakhatásban él, míg 13 fő az ápoló – gondozó intézményben.

2020 év elején megkapta működési engedélyét 34 főre a Gondozó Ház fogyatékos személyek nappali intézménye is, amely a támogatott lakhatásban élő ellátottakat segíti, hogy az önállóbb életvitelhez szükséges szolgáltatásikat megkaphassák.

A támogatott lakhatások folyamatos bővítésével párhuzamosan a tevékenységeink sorát is folyamatosan bővítettük, állattartással (csirke, tyúk, liba, kacska, sertés), növénytermesztéssel (fóliában primőrök termesztése), valamint kerti művelésben batáta, földieper, borsó, stb., és fűszernövény termesztéssel, amelyek saját konyhákon kerültek feldolgozásra. Valamint van egy mediterrán kertünk, ahol egzotikus gyümölcsfák növekednek. A nem művelt kert részét pedig számos gyümölcsfa nő: alma, cseresznye, meggy, barack, szilva, dió, amelyet az ellátottak szívesen szednek, és fogyasztanak.

Hogy az ellátottaink állandó jövedelemmel rendelkezzenek, – így biztosí-

tott legyen a térítési díj fizetése is –, elindítottuk a foglalkozási akkreditációt, amely eredményeként 2021 nyarán akkreditált munkahely lettünk. Ez a tevékenységünk 4 fővel indult, majd 6, jelenleg 9 fő megváltozott munkaképességű dolgozóval működünk, akikből 8 fő bentlakó ellátottunk. Fő feladatuk az állatgondozás és a növénytermesztés.

Az NSZI /NSZFI által kiírt „CH-s” pályázatokkal folyamatosan korszerűsítettük az intézményeinket, így – egy kivételével – mindegyik napelemmel felszerelt. Minden épületünk hőszigetelt, és ilyen nyílászáróval ellátott. Igyekszünk az energiahatékonyságot erősíteni az itt élő ellátottainkban is, több-kevesebb sikerrel. Jelenleg a fűtés korszerűsítése a célunk, és reméljük, hogy 2023-ban minden házunk hőszivattyús fűtési rendszert kaphat.

Úgy látjuk, hogy az innovatív gondolkodás, az átgondolt gazdálkodás, a jó szakember gárda nagyon fontos, hogy az alapítvány intézményei ilyen stabilan és jól tudnak működni.

Kulcsszavak: támogatott lakhatás, ápoló–gondozó intézmény, nappali ellátás, fogyatékosok, akkreditált munkahely, állatgondozás, növénytermesztés, infrastruktúra-fejlesztés

Szolgáltatási elemek több szempontú megközelítése

Gacsalné Kun Éva

ügyvezető, Biztos Pont Nonprofit Kft

A Biztos Pont Nonprofit Kft. 2016-ban alakult szociális szolgáltatások nyújtására, teljesen magánkezdeményezésre, úgy hogy nem volt személyes érintettség, kizárólag hivatástudatból. A lelkesedés mellett az anyagi háttér hiányában, a támogatott lakhatási forma volt csak elérhető lehetőség, amely csak ugródeszkának számított. Olyan nagyot sikerült „ugrani”, hogy 6 év alatt 8 ingatlanban 81 engedélyezett létszámmal dolgozunk. Főként pszichiátriai betegekkel foglalkozunk, de vannak értelmi sérült fiataljaink is. Az intézmények Érden találhatóak, kb. 20 elkötelezett kollégával küzdünk a mindennapokban a ránk bízottak jól-létéért. Lakóink az ország egész területéről érkeznek, pl.: Szeged, Sopron, Miskolc, Zalaegerszeg. A rendelkezésre álló kapacitás még mindig kevés, ezért Székesfehérváron tervezünk nyitni újabb intézményeket.

A jelenlegi működésünkben az egyes szolgáltatási elemeket (kétségfejlésztés, háztartási vagy háztartást pótló segítségnyújtást) szerződés útján nyújtjuk, mivel nekünk nincsenek alapszolgáltatásaink. Az írásbeli szerződéskötésen túl szerettük volna tartalommal is megtölteni az együttműködések, de ez nagyon nehezen sikerült pl.: a nappali ellátás keretében, mert inkább azt hallottuk, hogy miért nem felelnek meg a lakóink: sokat jár mosdóba, hátha epilepsziás rohama lesz, sír, dohányzik, stb. Azt az elképzelést, hogy pár órára üresen marad a ház, mert a lakók házon kívül lesznek, egyáltalán nem sikerült megvalósítani. Aki nem a nappali ellátásba, hanem esetleg akkreditált munkahelyen dolgozhatna, az sem működik: nem alkalmas, nincs felvétel, nincs munka. Mindenhol csak a nehézségek, ezért helytálló a küzdünk kifejezés a munkánkra. A fenti sikertelen együttműködés hátterében talán az alapszolgáltatások hiányos személyi és tárgyi

feltételei állnak, vagy talán még nem sikerült megfelelően beágyazódnunk a helyi intézményi infrastruktúrába. Mivel a szolgáltatási gyűrűben saját magunkon kívül másra nem nagyon tudunk számítani, ezért a segítők, gondozók, esetfelelősök nyújtják a szolgáltatási elemeket. Dolgozunk további együttműködésekben is, hiszen a lakók intézményen kívüli tevékenysége továbbra is prioritás számunkra.

A napi megoldandó problémák mellett a szektorra váró nehézségek minket is aggasztanak, és azt gondolom, hogy ennek a megoldása kormányzati felelősség is. Bízom benne, hogy az elszabaduló rezsiköltségekre lesz egy központi megoldás, pl: a lakossági tarifa visszavezetése az intézményi létszámot figyelembe véve, vagy engedélyezik az intézményekben a többletlétszámok ellátását, persze a mellé rendelt támogatással együtt. Mivel mindig kell, hogy legyen B terv, ha nem segít senki, akkor a fejlesztésekre szánt forrásainkból kell átcsoportosítani az energiaszámlákra. Valahogy lesz, mindig lesz, mi addig is csináljuk a dolgunkat, mert a lakóink számítanak ránk.

A nehézségeken kívül persze számtalan sikerélményünk van, ezért egyik lakónkat megkértem, hogy jöjjön el velem és gyakorlatba mutassa be a szolgáltatási elemek működését. Lakónk közgazdászként a cég bejelentett alkalmazottja, és napi 8 órában irodai tevékenységet végez.

K.G. vagyok, a székesfehérvári kórházból kerültem ide, ahol jó szívvel ajánlották az intézményt. Úgy érzem, hogy az eltelt fél évben megtaláltam az utamat, újra van célja az életemnek, van feladatom, felelősségem. A lakóközösség támogató ereje, az intézményi dolgozók ember feletti segítségnyújtása, szeretetteljes hozzáállása és a saját magam élni akarása, tudatosan építette fel bennem a mostani állapotot. Köszönöm, hogy a Biztos Pont csapatának a tagja lehetek.

A Kézen Fogva Támogatott Lakhatás Hálózat Szociális Intézmény működése komplex szakmai környezetben

Pető Zsuzsa

szakmai munkatárs, Kézenfogva Alapítvány

A Kézenfogva Alapítvány 1993 óta dolgozik a befogadó társadalom megvalósításáért, amelyben a fogyatékos emberek egyenlő esélyekkel és méltósággal élhetik mindennapjaikat. A Nyílt Munkaerőpiaci Szolgáltatásunk 2008 óta több mint 500 megváltozott munkaképességű embert támogatott a munkavállalásban, s e tevékenység során mind gyakrabban szembesültünk ügyfeleink lakhatási problémáival: a fogyatékos emberek kihasználásával, ill. méltatlan, drága lakhatási helyzetével, megfizethetetlen bérleti díjakkal. E problémákra a Támogatott Lakhatás Hálózat Szociális Intézmény alapításával kívántunk megoldást találni.

A 2020-ban induló szolgáltatásunkban az előadás időpontjában 16 fogyatékos ember él 2-3 fős lakhatási egységekben, ahol mindenkinek külön szobája van. 14 személy a felkészülési szakaszban jár. Ügyfeleink a nyílt munkaerőpiacon dolgoznak, megfelelő jövedelemmel rendelkeznek, a támogatott lakhatás keretei között nyújtható 12 szolgáltatási elem közül általában az étkezés, felügyelet, gondozás, szállítás, háztartási vagy háztartáspótló segítségnyújtás nem jelennek meg a komplex szükségletfelmérésekben. Az alapítvány székhelyén nyújtjuk ügyfeleink számára a készségfejlesztést, tanácsadást, pedagógiai/gyógypedagógiai tanácsadást. Ezen felül számos olyan szolgáltatást tudunk kínálni a támogatott lakhatásunkban élő fogyatékos személyek számára, amelyek nem hivatalos szolgáltatási elemek, az életminőség szempontjából azonban nagy jelentőséggel bírnak. A készségfejlesztés területén számos programunkkal támogatjuk ügyfeleinket: szociális készségfejlesztés, főzés és gasztronómia, pénzügyi tudatosság növelése, háztartással kapcsolatos készségek fejlesztése, nemzetközi együttműködések keretében

mentálhigiénés programot, IT és internetbiztonsági képzést, szabadidős elfoglaltságokban való részvétellel kapcsolatos programot valósítunk meg. Emellett további szolgáltatásaink is igénybe vehetők: Jogsegélyszolgálat, Pár- és Családterápiás, Konzultációs Szolgáltatás, Egyéni Életvezetési Konzultációs Szolgáltatás, Információs központ, Nyílt Munkaerőpiaci Szolgáltatás.

Kihívások területén a jelenlegi energiaválság miatt a takarékosabb energiafelhasználás tudatosításán, az infláció hatásai miatt cégek irányába kiterjesztett adományszervezésen, a lakóink mentális egészségének megőrzésén, javításán, ill. az ügyfeleink érdekeit szolgáló hatékony egészségügyi háló kialakításán dolgozunk.

Kulcsszavak: lakhatási problémákra reagálás, készségfejlesztés, 2-3 fős lakhatási megoldás, külön szoba, életminőség növelését támogató szolgáltatások

Támogatott lakhatás alapszolgáltatásokon keresztül biztosított szolgáltatásokkal

Bálint Balázs

szakterületi vezető

MMSZ Gondviselés Háza – Napsugár Szolgáltató Központ
Zalaapáti

Zalaapátiban az „EFOP 2.2.2-17 Intézményi ellátásról a közösségi alapú szolgáltatásokra való áttérés fejlesztése – intézményi férőhely kiváltás” szakmai terve alapján a 2022-es évben elindított alapszolgáltatások célcsoportja a 72 fő támogatott lakhatásban élő ellátottunk. Lakóink ápolást és gondozást vettek igénybe kiköltözésükig, átlagosan 7 évet töltöttek már bentlakásos intézményi keretek között. Átlagéletkoruk 50 év, leggyakoribb kórképük paranoid skizofrénia. Társadalmi integrációra kevésbé vágnak, a komfortosabb fizikai körülmények nem jelentenek számukra egyértelműen előrelépést, támogató környezetük leggyakrabban teljesen hiányzik vagy a fővároshoz kötődik.

Betegségükből eredő viselkedési kockázatokat figyelembe véve a szolgáltatástervezés egyik kiindulópontja a teljes felügyelet biztosítása volt. A másik kiindulópont a vállalt alapszolgáltatások szolgáltatási profilja, valamint az ezekhez rendelt elérhető munkatársak kompetenciaköre lett. A támogatott lakhatás nyújtotta esetkezelés mellett lakóink szolgáltatási csomagja a pszichiátriai betegek nappali ellátása, pszichiátriai betegek közösségi ellátása, valamint a házi segítségnyújtás alapszolgáltatások szolgáltatási elemeiből áll össze. Mindannyian rendelkeznek támogatott lakhatás igénybe vételéről szóló megállapodással, valamint az alapszolgáltatások közül egy vagy kettő további megállapodással, egyéni igényeik alapján.

Leghangsúlyosabb szolgáltatási elemek a gondozás és a háztartási segítségnyújtás. Ápolást és gondozást nyújtó szakellátásból kikerülve a támogatási szükségletek, a várakozásoknak megfelelően, olyan életterületeken jelentkez-

tek, melyek a személyi függetlenség erősítését, gyógyszeres terápia fenntartásának biztosítását, mentális támogatást, háztartási ismeretek felelevenítését teszik szükségessé. Ezek támogatása az esetfelelősök koordinálta segítők, valamint az alapszolgáltatások gondozói révén történik. Az életvezetési, hivatalos ügyek intézéséhez köthető, kapcsolatokat és közösségi részvételt érintő kérdésekben egymással átfedésben érhetők el az esetfelelősök, valamint a nappali és közösségi ellátó szociális munkatársai és gondozói. A lakó napirendje szerint váltják egymást a különböző szolgáltatók munkatársai, biztosítva a felügyeletet és a szükséges szolgáltatási tevékenységeket. Reggel a támogatott lakhatásban dolgozó segítő elköszön a lakótól, aki a Szolgáltató Központba a nappali és közösségi ellátás munkatársai kíséretében jut el, ott a munkáját felügyelő segítő vagy gondozó társaságában, illetve a foglalkozásokat vezető szociális és terápiás munkatársakkal tölti idejét, miután végül ismét visszatér otthonába.

Jelen állapotában a szolgáltatások még mindig egy megszokottnak nevezhető integrált intézményi előnyöket kihasználó rendszerben, egymásnak biztosságot szavatoló átfedésben működnek. Mindig van a lakó mellett valamilyen szolgáltatótól egy munkatárs, valamint az anyaintézmény még számos szolgáltatást tud szinte észrevétlenül a lakó rendelkezésére bocsátani. Ilyenek a pénztári szolgáltatás, a háziorvossal való központosított kapcsolat, a központi gyógyszerelés, az intézményi géppark igénybevételenek lehetősége, akkreditált foglalkoztató elérhetősége. Továbbra is érzékelhető egyfajta „intézményi függés”, egyelőre az anyaintézmény az egyetlen szolgáltató, aki teljes körűen mindent biztosít. Azonban szemléletben jelentős előrelépésnek számít, hogy teszi ezt részlegei, alapszolgáltatásai között csoportosítva, folyamatosan törekedve az egyes tevékenységek helyes szakmai értelmezésére és a szolgáltatások minőségének emelésére.

Két lehetséges út látszik járhatónak, amelyeknek egy bizonyos arányú kombinációja lehet a leghatékonyabb megoldás. Az egyik, hogy egyes szolgáltatások tökéletesítése során külső igénybe vevők számára válik vonzóvá a

Szolgáltató Központ, ezáltal a támogatott lakhatásban élő lakóink közösségi részvétele is egy sokkal nyitottabb képet mutathat. A másik, hogy a lakók igényeinek menedzselésében, szolgáltatási háló felderítésében és kiépítésben tökéletesedik a működésünk, ezzel kiváltva az anyaintézmény számára terhes kötelezettségeket. A fenntartható működés kulcsa meglátásom és tapasztalatom szerint a szolgáltatási elemek helyes és helyi sajátosságokra épített pontos meghatározása és szakmai programba építése lehet. Amennyiben az igénybe vehető szolgáltatások tisztán definiáltak, egyértelműen magukhoz rendelik a nyújtásukhoz szükséges kompetenciákat, tisztán kirajzolódnak majd a lakói igények kielégítésének, a szakmaközi együttműködések lehetőségeinek módjai.

Elemek és értelmezések

Bódy Éva

Semmelweis Egyetem, Szociális Vezetőképző Tudásközpont,
tanári magcsoport oktató

Az előadás célja, a támogatott lakhatás szolgáltatás kapcsán bemutatni három szolgáltatási elem – étkeztetés, készségfejlesztés és háztartási, háztartást pótló segítségnyújtás – keretét, adott szolgáltató szakmai programjába való implementálását.

Az előadás az alábbi kérdésekre kereste a választ:

- Mi a szolgáltatási elem?
- Milyen viszonyban van a szolgáltatási formával?
- Adott szolgáltatási elem módszertana, tartalma mit mutat meg?

A szolgáltatási elemek önmagukban is értelmezhetők, mint egy szolgáltatás részegységei. Ezért adott szolgáltatási elem, adott szolgáltatónál betöltött pontos és konkrét tartalmát, amit keretez a jogszabály definícióval, az alábbi kihívás mentén kell megalkotni:

Egyén:

- Célja
- Akadályozó és felhajtó erők azonosítása
- Eszköztár azonosítása
- Szolgáltatási terv (keret)

Szolgáltatás:

- Szolgáltatási elemek azonosítása
- Tevékenységek azonosítása
- Munkakörök azonosítása

Az előadás felvezetője és gondolatébresztője volt az utána következő műhelynek.

Kulcsszavak: támogatott lakhatás, szolgáltatási elemek, közös gondolkodás, egyértelműség, más látásmód, szakmai irányok, célrendszer

Baptista Egyházi Szociális Módszertani Központ

„Éppen így a jöttet is nyilvánvaló”
1. Terebinthi Eszter

www.szocialismodszertan.hu

TL Konferencia

- 1. A hely / adottságok / helyzet / körülmények / lehetőségek / erőforrások / ...
- 2. A cél / a feladat / a feladat / a feladat / ...
- 3. A módszer / a módszer / a módszer / ...
- 4. A folyamat / a folyamat / a folyamat / ...
- 5. A hatás / a hatás / a hatás / ...
- 6. A visszajelzés / a visszajelzés / a visszajelzés / ...

TL Konferencia

- A hely / adottságok / helyzet / körülmények / lehetőségek / erőforrások / ...
- A cél / a feladat / a feladat / a feladat / ...
- A módszer / a módszer / a módszer / ...
- A folyamat / a folyamat / a folyamat / ...
- A hatás / a hatás / a hatás / ...
- A visszajelzés / a visszajelzés / a visszajelzés / ...

TL Konferencia

- A hely / adottságok / helyzet / körülmények / lehetőségek / erőforrások / ...
- A cél / a feladat / a feladat / a feladat / ...
- A módszer / a módszer / a módszer / ...
- A folyamat / a folyamat / a folyamat / ...
- A hatás / a hatás / a hatás / ...
- A visszajelzés / a visszajelzés / a visszajelzés / ...

TL KONFERENCIA

Támogatott Lakhatás Országos Szakmai Konferencia

Erzsébet Park Hotel, Parádfürdő

2022. november 17-18.

Program

2022. november 17. (csütörtök)

10:00 MEGNYITÓ

10:05 Aktualitások, változások – *dr. Andráczki-Tóth Veronika főosztályvezető, BM*

10:35 TL élménybeszámoló Révfülöp (Sorsfordító)

11:45 MRE KIMM Fiatalkorúak Drogterápiás Otthona: Egy tapasztalati segítő szemszögéből – *Erdős Eszter intézményvezető, Németh Mihály mentor, tapasztalati segítő*

11:15 SZÜNET

11:35 Reziliencia – a válság kihívás a fejlődésre – *SZOCIO-KRAFT kutatócsoport, Galambos Katalin és Bódy Éva*

12:00 Megemlékezés Oberth Józsefről a Józan Babák Egyesület alapítójáról

12:10 Kihívások – megoldások – *Moderátor: Galambos Katalin kutató, Felsőbbfokú Tanulmányok Intézete Kőszeg*

13:00 EBÉD

14:30 TL és GYIK – *Bódy Éva tanári magcsoport oktató, Semmelweis Egyetem SZVK*

15:05 Komplex szükségletfelmérés vs szolgáltatási elemek: problémák, másképp értelmezés, Szükségletek–Szolgáltatások–Gazdaságosság: Kerekasztal beszélgetés

Résztevők:

Réti Ferencné – szakértő

Lénárd Júlia – Slachta Margit Nemzeti Szociálpolitikai Intézet

Szabó Ida – Pest Megyei Kormányhivatal

Szücsi Csaba – Pest Megyei Kormányhivatal
Koncz Hédy – Magyar Máltai Szeretetszolgálat
Herold Krisztián – Közösségért Alapítvány a Pszichiátria Beteg-
séggel Élők Felépüléséért
Ódor Richárd – MMSZE Gondviselés Háza - Domb Otthon
Moderátor: Bódy Éva

18:00 VACSORA

20:00 Bowling verseny

2022. november 18. (péntek)

REGGELI

09:00 Így működünk – *Sipos Ilona, intézményvezető ÉLIM Evangélikus Szeretothon Nyíregyháza*

09:35 Szociális törvény – ÚJ-RA? – *Dr. Czibere Károly főigazgató, Református Szeretetszolgálat*

10:15 Szimbólumok – *Galambos Katalin, kutató, Felsőbbfokú Tanulmányok Intézete Kőszeg*

10:45 SZÜNET

11:00 Pódiumbeszélgetés

Vendég: Szabó Győző Jászai Mari-díjas színművész

Beszélgetőtárs: Katona Gergely módszertani munkatárs

12:30 Zárszó

13:00 EBÉD

Aktualitások, változások

Dr. Andrászi-Tóth Veronika

főosztályvezető

Belügyminisztérium Szociális és Gyermekjóléti

Szolgáltatások Főosztálya

Az előadás a támogatott lakhatással kapcsolatos aktualitásokat és várható változásokat foglalja össze. Az előadó beszámolt a Magyarország központi költségvetéséről szóló 2022. évi XXV. törvényben a fogyatékos személyek számára szakosított ellátást nyújtó intézmények támogatásaiban 2023. január 1-jétől várható változásokról: az autista diagnózissal rendelkező személyek ellátása után járó támogatások összege növekszik az egyes szakosított ellátási típusokban.

Az előadó betekintést nyújtott a nagylétszámú fogyatékos személyeket, pszichiátriai és szenvedélybetegeket ellátó intézmények kiváltásának folyamatába, valamint a kiváltásra váró további 16.000 férőhely átalakítására vonatkozó kormányzati tervekbe is. Részletesen ismertetésre került az EFOP-2.2.25-22 – Közösségi alapú szolgáltatásokra való áttérés fejlesztése – támogatott lakhatás kialakítása, szociális alapszolgáltatás fejlesztése című felhívás, amely keretében 15 Mrd Ft összegben fog megvalósulni az önálló életvitel támogatása, támogatott lakhatás kialakítása és hozzákapcsolódó alapszolgáltatás fejlesztés. Kiemelésre került, hogy az ingatlanvásárlás költségére nincs százalékos korlát. Szintén részletesen ismertette az előadó az EFOP-1.9.10-22 – Közösségi alapú szolgáltatásokra való áttérés fejlesztése – személyes támogatási rendszer kialakítása című felhívást, amelynek célja a fogyatékosággal élő személyt középpontba helyező újszerű, rugalmas, a közvetlen célcsoporttagok által irányított személyes támogató szolgáltatás kialakítása.

Végül a 2021-27-es Európai Unió tervezési időszakra tervezett pályázati forrásokról nyújtott áttekintést az előadás, köztük az Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program Plusz tartalmáról. Az EFOP Pluszba tervezett

szociális ágazati források kapcsán elhangzott, hogy a cél a közösségi alapú szolgáltatások fejlesztése, valamint az önálló életvitel támogatása. Az egyes felhívásokban a tárca tervei között a következő célkitűzések szerepelnek:

- A szociális alapszolgáltatások hosszított és hétvégi nyitva tartásának ösztönzése;
- A demenciával élő személyek speciális szállítási szolgáltatásának megszervezése és demens tanácsadó hálózat kialakítása;
- Hajléktalan személyek számára külső férőhelyek fejlesztése.

Kulcsszavak: költségvetési támogatás, nagylétszámú intézmények kiváltása, támogatott lakhatás kialakítása, személyes támogatási rendszer, uniós tervezés, EFOP Plusz

„Válaszd hát az életet” (5Móz 30,19) A Református Drogmisszió bemutatása

Erdős Eszter

intézményvezető lelkész,
MRE KIMM Drogterápiás Otthona

1983-ban az Ökumenikus tanács megalapította a Kallódó Ifjúságot Mentő Missziót (KIMM), majd létrejött a református szervezet (1984), a ráckeresztúri drogterápiás otthona (1987), melynek célja nemcsak drogmentes, de önhordozó és teljes értékű, szermentes életvezetés kialakítása. Legfőbb érték a szeretet-tisztelet-elfogadás, melyet a stáb közvetít a lakók felé.

A kliensszükségletekre jöttek létre a társintézmények: az előgondozást, alacsonyküszöbű- és nappali ellátást nyújtó Válaszút Drogkonzultációs Iroda (1997) és Újváros Drogambulancia (2012), a tinédzserekkel és drogprevencióval foglalkozó Tisztás Közösségi Hely (2012), majd a ráckeresztúri MRE KIMM Fiatalkorúak Drogterápiás Otthona (2015). Kiegészítő tevékenységként elindult a Skype tanácsadás (2013), majd továbbképző központ (2016), ahol akkreditált prevenció és terápiás továbbképzéseket tartunk. Ugyanebben az évben nyílt meg a budapesti, dunaiújvárosi és ráckeresztúri támogatott lakhatás szolgáltatás, melyek „tisztá házként” segítik a rehabilitáció sikeres befejezése után a kliensek újrakezdését. A házak lakói nemcsak a jogszabályban előírt szolgáltatásokban részesülnek, hanem személyre szóló támogatást kapnak az egyéni esetkezelés során.

A klienspálya a komplex intézményrendszerben a különböző szolgáltatások közötti bemutatása mellett hangsúlyt helyezünk a drogmisszió hivatásgondozó tevékenységére is, amely a következő elemekből áll:

- Életpályamodell saját élményű munkatársaknak
- Támogatott továbbtanulás
- Hivatásgondozás, lelkigondozás
- Jetro – félévente teljesítményértékelés

- Heti 8 órás teammegbeszélés
- Havi teamszupervízió
- Lehetőség egyéni szupervízióra
- Félévente közös drogmisziós teamnap
- Saját akkreditált szakmai továbbképzések
- Kétévente szakmai belső képzési hét
- Családi hét – kiegészítés megelőzése

Alacsony fluktuáció mellett így képes a Református Drogmiszió magasán kvalifikált munkatársakkal, professzionális teammunkában segíteni a lakók gyógyulását és a saját élményű munkatársak személyes fejlődését. A szakmai előadás szerves része Németh Mihály professzionális tapasztalati segítő munkatárs élettörténeti elbeszélése, annak a folyamatnak a bemutatása, ahogy a heroinfüggésből, a félelem, harag, fájdalom, szégyen és szorongás világából a józanság útjára lépett.

Kulcsszavak: reformátusok, drogmiszió, klienspálya, munkavállalók, hivatásgondozás

Reziliencia – a válság kihívás a fejlődésre

Bódy Éva

tanári magcsoport oktató,
Simmelweis Egyetem,
Szociális Vezetőképző
Tudásközpont

Galambos Katalin

kutató, Felsőbbfokú
Tanulmányok Intézete
(FTI-iASK), Kőszeg

A reziliencia szó a fizikából ered, és eredeti jelentésének tartalmát vette át több másik tudományterület is. Az előadás építve a társadalmi-ökológiai rendszerek rezilienciaelméletére, miszerint a reziliencia az ökológiai válságban ránk váró krízishelyzetek megértésében és a felkészülésben nyújt segítséget, eszközkészletet, gondolkodik a szociális szolgáltatások területén az egyéni, közösségi és társadalmi kihívások észleléséről, továbbá, hogy azokra a szektor milyen megoldásokat talál. Lényeges kérdés napjainkban, hogy a szociális munka eszköztára milyen mértékben nyújt támogatást az újrakezdéshez szükséges alkalmazkodási képességek kialakításához, megerősítéséhez. Az elmúlt évek eseményei alapján ez az ágazat egyszerre néz szembe több kihívással, és egyelőre – ilyen témájú kutatások hiánya miatt – nem tudunk semmit mondani arról, mennyire reziliensek a rendszer szereplői: a szervezetek és a szakemberek.

Az előadás célja bemutatni egyrészt a reziliens működést befolyásoló tényezőket: kockázat és sérülékenység, erőforrások, személyiségtényezők, kompetenciák, megküzdési stratégiák, védőfaktorok, másrészt azt a kérdőíves kutatást, amely a hazai szociális szolgáltatók és szakemberek esetében vizsgálja az egyéni és szervezeti reziliencia területeinek erősségét és gyengeségeit.

Kutatásunk elméleti alapjait Morales és munkatársai által publikált „Szervezeti reziliencia fejlesztésének előrejelző modellje” ihlette. E modell mentén vizsgálatunk kitért az egyéni rezilienciára, valamint a szervezeti rezilienciára is. A szervezeti reziliencia többszintű koncepció, amely a szer-

vezeti erőforrásokhoz, rutinokhoz és folyamatokhoz kapcsolódik. A szintek közötti rugalmasság, beleértve az egyéneket, csoportokat és szervezeteket, a különböző szintek közötti interakcióktól függ. A vizsgálat egyéni szintű kérdőívei: Connor–Davidson Reziliencia Skála (CD-RISC), mely a reziliens viselkedés mértékéről ad információt, a Mentális Kitartás Teszt (MTQ), mely a személyiségprotektív faktorok közül a reziliencia különböző aspektusainak mérését szolgálja és a Mentális Egészség Teszt (MET), amely a reziliencia, a savoring, az önreguláció, a szociális és individuális hatékonyság, és a globális jóllét felmérésére alkalmas. A szervezeti reziliencia vizsgálatánál pedig Morales és munkatársai által publikált reziliencia modell, Deniz Kantur és Arzu Iseri-Say szervezeti reziliencia kérdőíve elérhető.

Kutatásunk az eredmények bemérésénél tart, célunk, hogy a szociális szervezetek rezilienciáját mérjük, s fejlesztési akciókat tervezünk annak érdekében, hogy a szociális munka és a szolgáltatások adott terület, adott célcsoportjára hatásosak legyenek.

Kulcsszavak: reziliencia, befolyásoló tényezők, emberi erőforrás, kompetencia, interakció, szervezeti rutin, validálás, rugalmasság, hatékonyság

Támogatott lakhatás GYIK

Bódy Éva

munkacsoport vezető, területi szakmatámogatási rendszer,
országos pszichiátriai munkacsoport

A területi szakmatámogatási rendszer országos pszichiátriai munkacsoportja 2022-ben azt a feladatott kapta, hogy a támogatott lakhatás szolgáltatást működtetők, illetve működtetést tervezők számára készítse el a Gyakran Ismételt Kérdések tárárt.

Az előadás célja bemutatni ennek a folyamatnak a módszereit és eredményét, ismertetni mely kérdéscsoportok kerültek az elmúlt időszakban leginkább megválaszolásra a támogatott lakhatás kapcsán.

A GYIK alapjául szolgált a szakemberek tudása, eddig kiadott állásfoglalások, eddig kiadott GYIK dokumentumok, NFSZK támogató dokumentumai, jogszabályok, szakmai anyagok, protokoll.

A feldolgozott kérdések témái az alábbiak szerint voltak csoportosíthatók:

- Általános kérdések
- Humánpolitikai kérdések
- Megállapodáshoz kapcsolódó kérdések
- Térítési díj és szolgáltatási elemek kérdéskör
- Közös költség, belépési hozzájárulás, ellátmány, költőpénz kérdéskör
- Fenntartás és költségek kérdései
- Komplex szükségletfelmérés és szolgáltatási terv ill. dokumentáció kérdései
- Igénybevétel, együttélés szabályainak kialakítása kérdéskör

A dokumentum célja támogatni a támogatott lakhatás szolgáltatás működését, a kliens biztonságáért, a szolgáltatók biztonságáért, az átláthatóság és egyértelműség érdekében.

Kulcsszavak: támogatott lakhatás, GYIK, algoritmus, közös gondolkodás, egyértelműség, átláthatóság, szakmai irányok, célrendszer

„Így élünk mi...”

Az Élim Evangélikus Szeretotthon támogatott lakhatásaiban élők mindennapjainak bemutatása

Sipos Ilona

intézményvezető, Élim Evangélikus Szeretotthon

Nagy múlttal rendelkező diakóniai intézményünket 1920-ban alapították. 2017-ig fogyatékos személyek ápoló-gondozó otthoni ellátása volt a feladata, kimagasló tárgyi feltételek mellett, a többlépcsős nagyszabású fejlesztéseknek köszönhetően. 2018 januárjától integrált intézmény, létrehozta az első támogatott lakhatást, és engedélyezésre került a támogatott lakhatás szolgáltatási gyűrüje, nappali ellátás és támogató szolgálat. 2019-től, majd 2022 júliusától újabb támogatott lakhatás indult. Kialakításuknál elsődlegesen szempont volt, hogy a város frekventált helyén legyenek az ingatlanok: kettő a kertváros lakóövezetében található, a harmadik pedig a városközponttól 5 perc sétára.

Az intézmény jelenleg az alábbi szolgáltatásokat nyújtja:

- 50 férőhelyen fogyatékos személyek otthona (Nyíregyháza, Derkovits u. 21.)
- 30 férőhelyen Fogyatékkal élők nappali ellátása (Nyíregyháza, Derkovits u. 21.)
- Támogató szolgálat (Nyíregyháza, Derkovits u. 21.)
- Oázis Támogatott Lakhatás 8 férőhellyel (autisták és értelmi fogyatékosok számára, Nyíregyháza, Dobsina u. 7.)
- Sztéhlo Gábor Támogatott lakhatás 12 férőhellyel (értelmi- és mozgás fogyatékkal élők számára, Nyíregyháza, Vörösmarty u. 11.)
- Credo Támogatott Lakhatás 12 férőhellyel (autisták és értelmi fogyatékosok számára, Nyíregyháza, Kassa u. 19.)
- Fejlesztő foglalkoztatás

Mindhárom támogatott lakhatás szinte indulástól kezdve teljes kihasz-

náltsággal tud működni. Az intézményben dolgozó szakemberek arra törekednek, hogy mindenkit képességeinek megfelelően munkához juttassanak, a napok strukturálva legyenek, a komplex szükségletfelmérésben meghatározott fejlesztések megvalósuljanak. Jelenleg egyik TL-ben sincs éjszakai felügyelet, de amennyiben állapotváltozás jön létre és erre szükség van, a humánerőforrást átszervezzük. A szolgáltatási elemeket a nappali ellátás és a támogató szolgálat biztosítja, mindkettő folyamatos nyitvatartással működik. Reggel és este a TL házakban segítő munkatárs felügyeli a készülődést. Napközben a fiatalok a nappali ellátást veszik igénybe, vagy dolgoznak (Pirehab Kft, Start Kft., közfoglalkoztatás, fejlesztő foglalkoztatás). A támogatott lakhatásokban dolgozó, lakókkal érintett munkatársak – esetfelelősök, esetkísérők, a nappali ellátásban és a támogató szolgálatban dolgozók – kéthavonta munkacsoport ülést tartanak. Összességében elmondható, hogy a TL működtetésében az intézmény 4 éve tanulási folyamatban van. Mindig van olyan terület, mely átgondolást tesz szükségessé.

Eddig az alábbiakra sikerült jól működő rendszert kialakítani:

- Térítési díj összhangja a komplex által előírt szolgáltatási elemekkel.
- A nappali és támogató szolgálat munkatársainak munkarendje.
- Szolgáltatási elemek dokumentálása úgy, hogy az elvégzett feladat igazolható legyen, de ne vegyen el sok időt.
- Önállóság biztosítása – mikor avatkozzon be a szakember.
- A megfelelő munkatársak megtalálása – nehéz az „intézményi múltat” figyelmen kívül hagyni.

Mit tekinthetünk TL-ek esetében jó gyakorlatnak? Nincs rá válasz....

- A fiatalok és a hozzátartozók teljes elégedettsége. Ez megmutatkozik a várakozók magas számában is.
- Nagyon sok közösségépítő program házanként, illetve a 3 háznak együtt is.
- Önkéntes munka a kertvárosi gyülekezet idős tagjainál és az Állatbarát Alapítványnál.

- Részvétel a HŐS-képzőn (alapfokú elsősegélynyújtó ismeretek).
- Önérvényesítő foglalkozások az ÉFOÉSZ szervezésében.
- A fejlesztésre helyezett hangsúly: a fejlesztések rendszeresek, követhetőek és eredményesek. Mindenkit lehet fejleszteni, erre biztosíték a munkatársi team, akik elhivatottak és szakmailag jól felkészült szakemberek.

Címünk: 4400 Nyíregyháza, Csalitos u. 17.

A gondoskodási felelősség a szociális törvény 2022. évi módosításában

Dr. Czibere Károly

főigazgató, Református Szeretetszolgálat

A szociális törvény 2022 őszi módosítása számos olyan vitát váltott ki, amelyeket talán már korábban érdemes lett volna lefolytatni. Ezek a viták alapvetően a szociális védelem garanciáiról és a szociális biztonság megteremtésének feltételeiről szólnak.

A törvényt módosítás első ránézésre nem tett többet, mint a 2.§ korábbi megfogalmazását részletesebben kifejtette. Mégis jelentős vita kerekedett. A vita alapvető oka az volt, hogy míg a törvényt módosítás a gondoskodás felelősségi sorrendjét kívánta rögzíteni, addig a kritikusok a szociális ellátások biztosításának sorrendjét olvasták ki belőle. Holott a törvényt módosítás már első – sok helyen pontatlan és elnagyolt – megfogalmazásában is egyértelműen a gondoskodási felelősség sorrendjének rögzítésének szándékával íródott.

A gondoskodás ebben az értelemben azt jelenti, hogy amennyiben valaki krízishelyzetbe kerül, akkor első körben kinek a dolga az ő helyzetének a végiggondolása, és a rendelkezésre álló erőforrások mozgósítása. És igaza van a törvényalkotónak: az egyén feladata ez. A saját életéről nekem van elképzelésem, én szeretném eldönteni, hogy mikor mi történjen velem, és egy nehézséggel is alapvetően nekem kell megküzdenem – ha van erre lehetőségem, erőforrásom, tudásom, stb.

A gondoskodási felelősség elsősorban az egyén saját felelőssége, majd ezután a család felelőssége következik: a családnak segíteni kell bajba jutott családtagján. S ha a család sem tud segíteni, a tágabb közösség, a társadalom gondoskodási felelőssége következik. A törvényalkotó tehát konzekvensen tartja magát az 1993 óta meghatározott elvhez: a szociális gondoskodási felelősség rendszere szubszidiárius jellegű.

Egészen más kérdés a szociális ellátások feltételeinek biztosításáért viselt

felelősség. Mivel a jogalkotó határozza meg, hogy a szociális biztonság megteremtését milyen intézményrendszeren és támogatásrendszeren keresztül kívánja megvalósítani, ezért az ő felelőssége ehhez garanciákat rendelni. A szociális ellátórendszer működési feltételeinek biztosítása kapcsán tehát az állam felelőssége nem vehető ki a szabályozásból. Az új 2.§ (6) bekezdése erre utal.

Kulcsszavak: szociális jog, ellátási felelősség, gondoskodási felelősség, szociális biztonság

Játék (?) a szimbólumokkal

Galambos Katalin

kutató, Felsőbbfokú Tanulmányok Intézete (FTI-iASK) Kőszeg

Az előadás háttérét Kapitány Ágnes és Kapitány Gábor: *A szimbolizáció – Hogyan cselekszünk a szimbólumokkal?* (Ventus Libro, Bp. 2021.) könyve nyújtotta. A szimbólumokról való gondolkodás újszerű ötlet a szociális szolgáltatások területén, ahol elemző és fejlesztő tevékenységek is tervezhetők szimbólumok mentén. A világnak szinte bármely jelenségét lehet szimbolikusan értelmezni. Minden szimbólumhoz kapcsolódik egy objektív „mindenki” által tudott, tapasztalat fogalom, de létezik az egyes emberek szubjektív tapasztalata is. Minden személy az objektív fogalmat csak a maga sajátos szubjektív tapasztalata szerint értelmezi. A szimbolikus gondolkodásnak a szubjektívet és az objektívet összekapcsoló természetéből következik, hogy a szimbolizációba mindig bekerül a szimbólum létrehozójának szubjektivitásából valami. Szimbólum egy jel, egy tárgy, egy jelentés, jelkép, ami egy jelentéshordozót jelöl, szavak, tárgyak, folyamatok. A szimbólumok segítségével az ember megismeri a rajta kívül álló világot és kifejezheti belső világát. Az, hogy milyen jelentés társul a jelentéshordozóhoz sok mindentől függ, pl. kultúra, felhasználási terület, kontextus. A szimbolizáció olyan eszköz, amellyel az ember gondolkodásában, cselekvésében, kapcsolódásában, önidentifikációjában folyamatosan konstruálja önmagát és a világot.

Az előadás felvetette annak lehetőségét, hogy a támogatott lakhatásokban a szakértők által meghatározott szimbólumok (szék, asztal, ágy, szekrény, fényforrások, eszközök, könyvek, képek) elemzésével képet kapjunk többek között a lakók életéről, érzelmeiről, világnézetéről, vagy akár szimbólumok használatával támogassunk egyes folyamatokat. A támogatott lakhatásokban a szobák olyan terek, ahol láthatóvá válnak/válhatnak az egyes lakók saját értékei, értékrendszere, az otthonról alkotott képe, életformája.

Kulcsszavak: szimbólum, szimbolizáció, lakószobák elemzése

Az előadások videói, prezentációi

Link: szocialismodszeratan.hu/eloadasok-2022

